

STICHTING

PC (V)SO

KAMPEN EO

Jaarverslag 2017

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Algemene beschrijving van de organisatie	
1. Tenaamstelling	4
2. Juridische structuur	4
3. Organisatiestructuur	5
4. Verslag Toezichthouders	5
5. Financiën	6
6. Continuïteitsparagraaf	12
7. Ontwikkelingen 2017	14
8. Identiteit	15
9. Medezeggenschap	15
10. Horizontale verantwoording	15
11. Interne risicobeheersings- en controlesysteem	16
12. Verbonden partijen	17
13. Klachtenregeling	17
14. Treasuryverslag	17
Jaarverslag 2017 Prisma; gespecialiseerd onderwijs Kampen (SO/SBO)	19
Beleid onderwijs en leerlingondersteuning	19
Verloop van het leerlingaantal de laatste 5 jaar	19
Organisatie	20
Personeel	20
Reflectie	20
Doelen	21
Prestaties	21
Verband ontwikkeling in de omgeving en missie/visie	21
Relatie missie/visie en strategische doelstellingen	22
Welke activiteiten gedaan om doelen te bereiken	22
Jaarverslag 2017 VSO de Spanker	23
Beleid onderwijs en leerlingondersteuning	23
Verloop van het leerlingaantal de laatste 5 jaar	23
Organisatie	23
Personeel	23
Reflectie	24
Doelen	24
Prestaties	24
Verband ontwikkeling in de omgeving en missie/visie	24
Relatie missie/visie en strategische doelstellingen	25
Welke activiteiten gedaan om doelen te bereiken	25

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

17 MEI 2018

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Voorwoord bij het jaarverslag 2017

Tevreden en dankbaar kijken we terug op het jaar 2017. Het was (zoals altijd) een intensief jaar voor alle betrokkenen bij de Stichting PC SO & VSO te Kampen e.o. We konden verder werken aan (de toekomst van) onze Stichting en de scholen.

Door collega's werd verder gewerkt aan de vernieuwing van het curriculum bij de Spanker en aan de integratie van Prisma tot één school voor gespecialiseerd onderwijs. Hierdoor zijn we nog steeds beter in staat leerlingen dat te geven aan onderwijs en zorg dat ze nodig hebben.

De professionaliseringsagenda is gevuld. Vrijwel alle collega's volgen opleidingen en cursussen.

Naast vernieuwing en ontwikkeling hebben we in het jaar 2017 de bestendiging van dit beleid in gang gezet door te komen tot een geïntegreerd kwaliteitszorgsysteem voor de Stichting. De komende jaren willen we dit systeem doorvoeren.

In 2017 kregen we twee keer bezoek van de inspectie. De eerste keer in juni om belangstelling te tonen voor de conferentie die we organiseerden in verband met de integratie SO met SBO. De tweede keer op 12 december om geïnformeerd te worden over de voortgang van de in gang gezette vernieuwingen. Beide keren kregen we ondersteuning voor de inzet en de resultaten. Dat betekent dat de integratie voortgezet kan worden en de inspectie hier geen blokkade voor zal opwerpen. Ook het ministerie van OCW heeft aangegeven de ingezette veranderingen te steunen en wil ons daarvoor onder de experimentenwet plaatsen. Vanwege deze "formalisering" konden we "onbelemmerd" collega's uit het land vertellen over de integratie van onze SO en SBO-scholen door middel van een conferentie waaraan 150 belangstellenden deelnamen. Daarnaast heeft de directeur, Ina Rook, tijdens meerdere bijeenkomsten zoals van de PO-raad, de dag van de Inspectie, NRO e.d. presentaties gegeven. Deze presentaties werden inhoudelijk mede ondersteund door de eerste resultaten van onderzoek welke we hebben laten uitvoeren door lector dr. Cathy van Tuijl van Saxion Hogescholen.

Na het vertrek van de Ambelt en het (voorlopig) aangekondigde vertrek van Kentalis uit het gebouw en uit de Stichting Prisma in 2016 zijn we nog steeds bezig met de vraag hoe om te gaan met de huisvesting voor het SO en het SBO. Met de gemeente wordt nog steeds overlegd over deze ontwikkelingen. Wel is inmiddels duidelijk dat de voorgenomen verhuizing van de Spanker naar het gebouw Prisma waarschijnlijk zal plaatsvinden op zijn vroegst in 2020.

Langzaam maar zeker krijgt de samenwerking van het VSO met het Almere College verder vorm. Bovendien is de samenwerking tussen zowel Prisma als de Spanker met de Klimop (stichting Philadelphia) verder versterkt.

In het samenwerkingsverband 23.05 wordt zowel voor Prisma als de Spanker gezocht naar optimale samenwerking met het regulier onderwijs, zowel PO als VO.

Na jaren van scherp aan de wind zeilen om overformatie te voorkomen, bijvoorbeeld door het creëren van een flexibele schil, constateren we een sterke daling in personeelsaanbod in de loop van 2017. Collega's worden actief benaderd om elders aan de slag te gaan en vervanging is moeilijk te realiseren. Onze flexibele schil van 10% hebben we terug gebracht naar 5% en voor het eerst sinds jaren hebben we weer mensen in een vast dienstverband benoemd.

Het aantal leerlingen in het VSO lijkt zich enigszins te stabiliseren. Bij Prisma zien we een gestage daling van SBO-instroom en grote tussentijdse stijging van SO-leerlingen gedurende het kalenderjaar 2017. Dit vraagt om voorfinanciering waardoor we ten opzichte van de vastgestelde en goedgekeurde meerjarenbegroting in de loop van het jaar verliezen lieten zien. In de periode tussen 1 oktober 2016 en 1 februari 2017 stroomden er 7 SO-leerlingen en 6 SBO-leerlingen in.

Er wordt hard gewerkt door onze betrokken en gedreven collega's, daarbij weten we ons gedragen door Gods Geest om er te zijn voor de leerlingen waarvoor we dit werk mogen verrichten.

Henk van der Wal,
Bestuurder

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

17 MEI 2018

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Algemene beschrijving van de organisatie

1. Tenaamstelling

De rechtspersoon draagt de naam Stichting voor Protestants Christelijk Speciaal Onderwijs en Voortgezet Speciaal Onderwijs voor Kampen en omstreken. De statuten zijn voor het laatst gewijzigd bij notariële akte d.d. 10 juli 2012. De Stichting is geregistreerd onder nummer 41022035 bij de Kamer van Koophandel te Zwolle.

2. Juridische structuur

De Stichting is een rechtspersoon met volledige rechtsbevoegdheid die zich blijkens de statuten of reglementen het geven van onderwijs ten doel stelt zonder daarbij het maken van winst te beogen (een bekostigingsvoorwaarde op grond van artikel 55 van de Wet op het Primair Onderwijs / artikel 57 van de Wet op de Expertise Centra).

In 2017 was de Raad van Toezicht als volgt samengesteld:

- Dhr. drs. H.R. Schaafsma   Kampen,
   voorzitter en lid remuneratiecommissie
- Mw. mr. W. Visser   Kampen,
   lid remuneratiecommissie en lid kwaliteitscommissie
- Dhr. H.F.E. van Dijkhorst   Kampen,
   lid auditcommissie
- Mw. drs. T. Schutte-Rijke   Dronen,
   lid kwaliteitscommissie
- Dhr. K.J. Voogd RA   Zwolle,
   lid auditcommissie

De bestuurder is:

- Dhr. drs. H. van der Wal   Heino

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

17 MEI 2018

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

3. Organisatiestructuur

Het bestuur vormt het bevoegd gezag van de volgende scholen:

Prisma; gespecialiseerd onderwijs Kampen (02WY en 05PZ)
Marinus Postlaan 1a Kampen
Directeur mw. C.S. Rook – van Urk

VSO de Spanker; gespecialiseerd voortgezet onderwijs (05PZ)
Hoefblad 9 Kampen
Directeur mw. M.I.E. Visser

Onder verantwoordelijkheid van de directeur wordt conform het managementstatuut de dagelijkse en algemene leiding uitgeoefend. Afhankelijk van het aantal leerlingen en de ondersteunings- en zorgvraag van de leerlingen wordt formatie toegekend voor onderwijsgevende taken, ondersteunende c.q. coördinerende taken, projecten en overige werkzaamheden van een school. De inzet van formatie is gekoppeld aan het schoolplan van elke school. Het schoolplan bevat een beschrijving van het beleid inzake de kwaliteit van het onderwijs dat binnen de school wordt gevoerd. Het schoolplan omvat in ieder geval:
Het onderwijsbeleid
Het personeelsbeleid
Het kwaliteitsbeleid

Met ingang van 1 augustus 2015 is voor de scholen een nieuw schoolplan voor de periode 2015-2019 in werking getreden. In 2016 is er een addendum opgesteld in verband met de vorming van de geïntegreerde school: Prisma; gespecialiseerd onderwijs Kampen.

4. Verslag toezichthouders

Goed onderwijs, goed bestuur.

De Raad van Toezicht heeft de volgende wettelijk vastgestelde taken:

- het goedkeuren van de begroting, het jaarverslag en het strategisch meerjarenplan van de school nadat de bestuurder deze heeft vastgesteld;
- toezien op de naleving door de bestuurder van de wettelijke verplichtingen, volgens de code goed bestuur primair onderwijs;
- toezien op de rechtmatige verwerving en de doelmatige rechtmatige bestemming en aanwending van de middelen van de school;
- aanwijzen van de externe accountant;
- jaarlijks afleggen van verantwoording over de uitvoering van de taken en de uitoefening van de bevoegdheden zoals hierboven beschreven;
- bovendien evalueert de Raad van Toezicht jaarlijks haar eigen werkwijze en functioneren;
- de Raad van Toezicht voorziet in eigen professionalisering.

In 2017 heeft zij daar op de volgende wijze invulling aan gegeven.

In het kader van de wettelijke verplichting van scheiding tussen bestuur en toezicht is gekozen voor het model van Good Governance volgens de principes van Carver. De bestuurder heeft de algemene eindverantwoordelijkheid voor de instandhouding van de school, voor de kwaliteit van het onderwijs en de bedrijfsvoering. De bestuurder rapporteert hierover aan de Raad van Toezicht.

De Raad van Toezicht heeft in 2017 zeven keer vergaderd volgens een vooraf vastgesteld rooster. Daarnaast was er regulier overleg met de GMR. Tijdens dit overleg informeren Raad van Toezicht en GMR elkaar over hun activiteiten en functioneren. Er wordt kennisgenomen van elkaars speerpunten en de accenten die worden gelegd in het overleg met de bestuurder. Zaken en zorgen m.b.t. Passend Onderwijs, de fusie met De Ambelt en de gevolgen daarvan zijn aan de orde geweest.

De Raad van Toezicht draagt actief zorg voor eigen professionalisering. Zij is lid van de VTOI en in die hoedanigheid bezoeken de leden congressen en nemen zij deel aan workshops.

De taken zijn binnen de Raad van Toezicht verdeeld. Er is een remuneratiecommissie, een auditcommissie en een kwaliteitscommissie die tevens gaat over de identiteit. De commissies

Flynth Audit B.V.

Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

5

17 MEI 2018

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

nemen een actieve positie in. De auditcommissie heeft een frequent contact met de bestuurder. Hij volgt nauwgezet de financiële situatie en is betrokken op de transparantie van de rapportage. De kwaliteitscommissie vertaalt het reglement naar een visie op toezicht binnen onze Stichting en stelt speerpunten vast. De commissie is betrokken bij het opstellen van een organisatiebreed kwaliteitszorgsysteem.

De voorzitter heeft een regelmatig bilateraal contact met de bestuurder. Eind 2017 is er een functioneringsgesprek met de bestuurder gehouden. Hiervan is in de volgende Raad van Toezicht-vergadering verslag gedaan. Met waardering en respect voor de bestuurder en zijn functioneren heeft de Raad van Toezicht hiervan kennisgenomen en daarmee het vertrouwen in de bestuurder bevestigd. Met name heeft de Raad haar waardering uitgesproken voor de strategische wijze waarop de bestuurder acteert in het politiek-bestuurlijke veld. Ook heeft de Raad grote waardering voor het congres dat in 2017 werd gehouden. Hierdoor zijn de scholen in positieve zin op de kaart gezet.

De Raad van Toezicht voelt zich zeer betrokken op het onderwijs en de gang van zaken binnen de Stichting PC (V)SO en Kampen e.o.. De Raad van Toezicht houdt zich actief op de hoogte van Passend Onderwijs en andere ontwikkelingen op het terrein van speciaal onderwijs in relatie tot organisatie, bestuur en politiek.

De bestuurder informeert de Raad schriftelijk op vastgestelde momenten met een voortgangsrapportage. Tevens worden de Raad van Toezicht-vergaderingen schriftelijk voorbereid aan de hand van een jaaragenda. In 2017 is de Raad ermee gestart om de reguliere vergaderingen gezamenlijk voor te bereiden tijdens de week voorafgaande aan de formele vergadering. Tijdens de vergaderingen wordt door de bestuurder verantwoording afgelegd over het door hem uitgevoerde en nog uit te voeren beleid en worden strategische zaken op open wijze door Raad van Toezicht en bestuurder bediscussieerd.

In 2017 hebben zich geen wijzigingen voorgedaan in de samenstelling van de Raad van Toezicht. Volgens het rooster van aftreden waren twee leden aftredend en herbenoembaar. Dat was voor de Raad aanleiding om elkaars functioneren kritisch te evalueren. Na een gespreksronde in opbouwende sfeer heeft de Raad besloten de leden Willy Visser en Erik van Dijkhorst opnieuw te benoemen voor een periode van vier jaar.

5. Financiën

Algemeen

Het boekjaar 2017 sluiten we af met een tekort van €36K. De belangrijkste oorzaken hiervan zijn de voorfinanciering van de hoge tussentijdse instroom voor het SO en SBO in de periode 01-10-2016 en 01-02-2017. Bovendien is door een ongeval van een leerkracht extra formatie ingezet voor ondersteuning. De oorzaak hiervan ligt bij een leerling. De verzekeraar van de leerling heeft aansprakelijkheid erkend. Op grond hiervan loopt er nog een claim van €40K bij de verzekeraar. Naast deze twee gronden is het boekjaar conform de goedgekeurde begroting verlopen.

Vanwege de invoering van Prisma als geïntegreerde school voor SBO en SO laten we onderzoek doen naar de effecten hiervan voor geld, leerlingen en leerkrachten. Vanuit De Ambelt werd er €25K gedoteerd om deze onderzoeken in 2017 te bekostigen.

Voor de korte termijn zijn er voor de Stichting geen financiële problemen voorzien. Voor de langere termijn zal echter zeer kritisch moeten worden omgegaan met het aangaan van financiële verplichtingen zowel in personele als in materiële zin. Wijzigingen in cao en de Wet Werk en Zekerheid versterken dit.

Gelijktijdig kondigt het lerarentekort zich ook bij ons aan. Was ons beleid tot voor kort werken met een ruime flexibele schil, inmiddels is de situatie volledig gekanteld en hebben we te maken met een sterke mobiliteit en moeten we veel moeite doen om vervanging te regelen. Leerkrachten worden persoonlijk benaderd en mooie banen worden in het vooruitzicht gesteld. Op grond hiervan hebben we ons beleid aangepast en werken we nog met een flexibele schil van 5%, ten einde meer collega's een vaste baan te kunnen geven.

Het aantal leerlingen voor VSO lijkt zich te stabiliseren. Bij het SBO zien we een voortgaande daling van het aantal leerlingen, terwijl het SO gestaag groeit. Juist ook in de periode tussen 01-10-2017 en 01-02-2018.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

17 MEI 2018

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Politieke en maatschappelijke ontwikkelingen

We krijgen te maken met de tweede fase Passend Onderwijs. Eerste 4-jarig strategische plannen worden herijkt en herschreven. Het lijkt erop dat er meer ruimte komt in onze samenwerkingsverbanden om gezamenlijk inhoudelijk aan de slag te gaan. Aandacht is nodig voor nauwe samenwerking met regulier onderwijs om in gezamenlijkheid het dekkend netwerk op individueel niveau aan te scherpen.

Landelijke aandacht voor het lerarentekort en voor werkdruk ondersteunen wij. Daarnaast zoeken we samenwerking met lerarenopleidingen om specifiek voor het speciaal onderwijs het lerarentekort tegen te gaan en expertise te ontwikkelen en op peil te houden. Er komt landelijk gezien ruimte om de door ons ingezette integratie SBO en SO voort te zetten. Het Ministerie van OCW heeft geaccepteerd dat we dit als experiment uitvoeren en ook de inspectie heeft ons te kennen gegeven de ontwikkelingen met belangstelling te volgen. In juni 2017 organiseerden we een conferentie om andere scholen/bestuurders te betrekken en te informeren. Ruim 150 deelnemers bezochten de conferentie. Daarnaast wordt er regelmatig een presentatie verzorgd voor bijvoorbeeld PO-raad, dag van de inspectie, en andere bijeenkomsten in het land.

In onze strategienota 2016-2020 verwoorden we:

De richting is inclusief onderwijs

Uitgangspunt van onze strategische visie is inclusief onderwijs als pedagogisch richting en onderlegger voor ons didactisch handelen.

Inclusief onderwijs betekent voor ons dat het onderwijs zo wordt ingericht dat ieder kind kan deelnemen. We spreken hier over onderwijs voor leerlingen tot 20 jaar. We organiseren de expertise en ondersteuning per kind vanuit de vraag: hoe kunnen wij als school antwoord geven op de ontwikkelingsbehoefte van deze leerling? Thuis nabij onderwijs is hierbij een belangrijke drijfveer. Samen met scholen voor regulier onderwijs wordt de opvatting gedeeld om leerlingen zoveel als mogelijk op te vangen in voorzieningen in Kampen.

De activiteiten richten zich op het verlenen van goede zorg en het organiseren van goed onderwijs: Inrichting van het onderwijs

Elk kind heeft recht op een arrangement, dat past bij dit kind: concreet betekent dit dat voor ieder kind een pakket met heldere doelen wordt samengesteld. Hierbij staat het kind centraal. Door middel van goed kijken naar het kind en aansluiten bij de ontwikkeling blijft het pakket flexibel en dynamisch. De duurzaamheid wordt gewaarborgd door, bij de wens om af te wijken van het arrangement, dit pedagogisch en didactisch te verantwoorden en onderbouwen. "Elk kind duiden we als een heel mens vanuit zijn/ haar talent en potentie".

We gaan uit van onderwijs zonder schotten. Niet het onderwijs/onderwijzen staat centraal maar de ontwikkeling/ het leren van leerlingen. Hierbij is sociale inclusie richtinggevend. We werken vanuit de vraag: hoe krijgen we het in een groep voor elkaar dat we elkaar echt accepteren?

Uitgangspunten zijn samenwerken, sociale omgang en sociale acceptatie.

Flynth Audit B.V.

Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

17 MEI 2018

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Exploitatieresultaat

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
Baten			
Rijksbijdrage OCW	3.375.967	3.202.151	3.326.054
Overige overheidsbijdragen	87.796	355.260	54.237
Overige baten	<u>557.281</u>	<u>133.021</u>	<u>469.169</u>
Totaal baten	<u>4.021.044</u>	<u>3.690.432</u>	<u>3.849.460</u>
Lasten			
Personeelslasten	3.514.422	3.154.781	3.189.250
Afschrijvingen	87.469	88.172	83.390
Huisvestingslasten	139.971	216.000	88.566
Overige lasten	<u>379.935</u>	<u>191.850</u>	<u>402.201</u>
Totaal lasten	<u>4.121.444</u>	<u>3.650.803</u>	<u>3.763.407</u>
Saldo baten en lasten	100.400-	39.628	86.053
Financiële baten en lasten	1.101	1.200	2.924
Netto resultaat	<u><u>99.300-</u></u>	<u><u>40.828</u></u>	<u><u>88.977</u></u>

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

17 MEI 2018

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Financiële kengetallen

<u>Kengetallen</u>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
<u>Rentabiliteit</u> <i>Exploitatieresultaat in een percentage van de totale baten.</i> De rentabiliteit geeft aan in hoeverre de inkomsten en uitgaven van een instelling elkaar in evenwicht houden.	-2%	2%
<u>Current ratio</u> <i>Verhouding vlottende activa en kortlopend vreemd vermogen.</i> Deze verhouding geeft aan in hoeverre de organisatie in staat is aan haar korte termijnverplichtingen te voldoen. Een waarde tussen de 1,5 en 2 is goed. Ligt de waarde boven de 1,5 dan is de organisatie in staat aan haar korte termijnverplichtingen te voldoen.	2,29	2,69
<u>Solvabiliteit</u> <i>Eigen vermogen in percentage van het totale vermogen</i> Signaleringswaarde 25%.	66,6%	72,9%
<u>Weerstandsvermogen</u> <i>(Eigen vermogen minus Materiele vaste activa) / Totale baten</i> Het weerstandsvermogen geeft de vrije vermogensbuffer aan voor het opvangen van calamiteiten. Een percentage tussen de 5 en 20 procent wordt gezien als voldoende buffer.	16,9%	18,7%

De kengetallen die iets zeggen over de financiële positie van de Stichting, zijn: liquiditeit, solvabiliteit en het weerstandsvermogen. De onderneming is liquide bij een ratio van 1,5 of meer en de onderneming is solvabel wanneer het percentage hoger dan of gelijk is aan 25%.

De liquiditeit geeft aan in hoeverre de Stichting in staat is om op tijd haar schulden te betalen en de solvabiliteit geeft aan in hoeverre de Stichting in staat is om in geval van liquidatie aan haar verplichtingen te voldoen. De liquiditeit is ten opzichte van 2016 licht gedaald, maar valt ruim binnen de gestelde norm. De solvabiliteit is een kengetal dat de verhouding aangeeft tussen het vreemd vermogen en het eigen vermogen. De solvabiliteit wordt gebruikt om inzicht te krijgen in de financiële gezondheid van de Stichting op de langere termijn. Ook de solvabiliteit is ten opzichte van 2016 iets verslechterd, maar valt ruim binnen de gestelde norm.

Het weerstandsvermogen is een relatief nieuw belangrijk kengetal. In het document 'Kengetallen bij het toezicht op de financiële continuïteit van onderwijsinstellingen' geeft de Inspectie van het Ministerie van OCW als richtlijn een percentage van 5% aan als signaleringswaarde. Het weerstandsvermogen van Stichting PC (V)SO bedraagt 16,9% en ligt iets onder het niveau van 2016. Het weerstandsvermogen wordt berekend door het Eigen Vermogen min de materiële vaste activa te delen door de totale baten.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

17 MEI 2018

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Baten

Zoals in voorgaand overzicht is te zien is de stichting voor 86% afhankelijk van overheids gelden (Ministerie en Gemeente). De Rijksbijdrage OCW zijn voornamelijk afhankelijk van het aantal leerlingen op de teldatum 1 oktober. De vergoeding voor de materiële instandhouding wordt voor het kalenderjaar 2017 vastgesteld op het aantal leerlingen per 01-10-2016. De vergoedingen voor personeel en voor het budget voor personeelsbeleid worden per schooljaar vastgesteld. Voor het schooljaar 2016-2017 geldt de telling van het aantal leerlingen per 01-10-2015 en voor schooljaar 2017-2018 per 01-10-2016. Ten opzichte van de teldatum 01-10-2017 wordt er richting 01-10-2020 een lichte daling in het aantal leerlingen verwacht.

De rijksbijdragen OCW bestaat uit de personele bekostiging, het budget voor personeel en arbeidsmarktbeleid en de materiële instandhouding.

Er is in september 2017 met terugwerkende kracht nog een positieve normaanpassing van 2,6% over schooljaar 2016/2017 doorgevoerd m.b.t. de personele bekostiging. Ook het budget voor personeels- en arbeidsmarktbeleid is met dit percentage verhoogd.

Bovenstaande aanpassing heeft onder andere betrekking op:

- Verwerking resterende kabinetsbijdrage cf. de loonruimteovereenkomst publieke sector 2015-2016
- Functiemixbudget laatste 5 maanden van 2016 en kalenderjaar 2017
- Eenmalige bijdrage in het kader van de herstelopslag over de maanden april t/m december 2016
- Compensatie pensioenpremie per jan 2017
- Compensatie eenmalige uitkering van € 500 in april

Met betrekking tot de bekostiging van het schooljaar 2017/2018 heeft er bovenop de bovengenoemde aanpassing van 2,6% nog een aanvullende positieve normaanpassing van de GPL van 0,8% plaatsgevonden. Dit geldt ook weer voor het budget voor personeels- en arbeidsmarktbeleid.

Voor het kalenderjaar 2017 zijn bovengenoemde baten van het ministerie op basis van deze meest recente beschikkingen €110.000 hoger uitgevallen dan begroot.

De niet geormerkte subsidies betreft de prestatiebox en de lerarenbeurs. De prestatiebox is begroot voor €120 per leerling. Voor schooljaar 2017/2018 is de beschikking verhoogd naar ongeveer €170 per leerling, waardoor deze baten €4.700 hoger zijn uitgekomen dan begroot. De lerarenbeurs is ruim €6.000 hoger uitgevallen dan begroot.

De baten Passend Onderwijs worden ook onder de rijksbijdragen geboekt (vanuit de regelgeving), maar worden even apart toegelicht. Voor heel 2017 was er €168.000 begroot, de werkelijke baten zijn €52.000 hoger.

*Prisma/ SBO: begroot op jaarbasis 121.000: Dit betreft aanvullende bekostiging SBO (€97.000) en 4 time out plekken vanuit SWV Kampen (€24.000). De uiteindelijke baten in 2017 zijn €10.000 hoger uitgevallen, vanwege een hogere aanvullende bekostiging SBO.

*Prisma/ SO: begroot op jaarbasis €46.500: Dit betreft SO groei 2017 (jan-juli €42.000 en tripartiet €4.500). De uiteindelijke baten zijn €42.000 hoger uitgevallen, wat komt door hogere uitbetaling tripartiet en met name een extra gedeelte SO groei 2017/2018 (€100.000 voor dit hele schooljaar). Deze is gebaseerd op teldatum 1-2-2017 en valt voor 5/12 in 2017.

Flynth Audit B.V.

Gewaarmerkt als staat waarop onze 10
verklaring d.d.

17 MEI 2018

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Er is bij de Spanker/ VSO €10.000 op jaarbasis begroot inzake vergoeding gymzaal. Deze is ontvangen. Ook is er €25.000 begroot voor innovatie en ESF stage. Er is uiteindelijk €42.000 ontvangen (eindafrekening). Ook is er inmiddels €13.000 subsidie ontvangen in het kader van special heroes (combinatiefunctionaris) en €9.300 voor subsidie "talent heeft toekomst in de IJsselvecht".

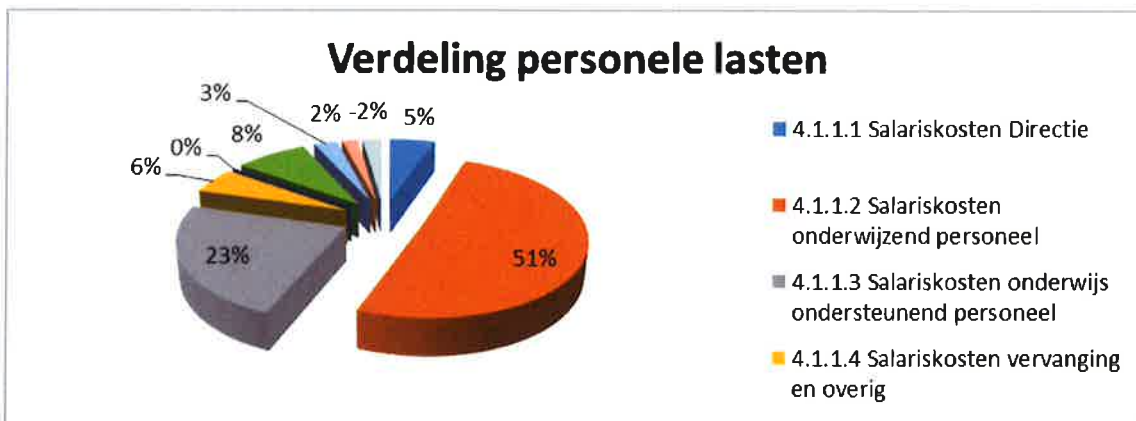
Ook de resterende transitievergoeding van de Ambelt (de maanden januari t/m juli) is conform begroting ontvangen (€308.000). Deze baten waren in de begroting opgenomen onder de overige overheidsbijdragen en zijn gerealiseerd onder de overige baten. Verder is er op jaarbasis €120.000 begroot voor detachingsbaten. Dit betreft detachering Klimop (Spanker voor €17.500) en detachering SWV Kampen, conciërge en administratie Prisma (bovenschools voor €102.500). Deze baten van conciërge en administratie worden echter verrekend worden met de huurnota (ruim €50.000). De huurkosten zijn lager dan begroot maar hoger dan vorig jaar door de huur van extra m²'s in verband met de leerlingen die over zijn gekomen van de Ambelt. Verder zijn er echter extra baten ontvangen van Iris (afrekening orthopedagoog), Panta Rhei Deventer en ST Philadelphia Zorg. Mede hierdoor zijn de uiteindelijke detachingsbaten per saldo €20.000 hoger uitgevallen.

Tenslotte zijn er nog extra baten ontvangen van Vitree (VSO), hier staan ook extra salarislasten (formatie) tegenover. Ook is er nog een bonus ontvangen van het vervangingsfonds van €15.000 (obv relatief lage ontvangen vergoedingen in relatie tot de betaalde premies).

Lasten

De lasten bestaan voor het grootste gedeelte (85%) uit personele lasten.

De netto inzet is 1,7 fte hoger dan begroot. De directiefunctie ligt nagenoeg op de begroting. Verder is de inzet in het Onderwijzend Personeel (OP) 0,5 fte hoger, ook de inzet van Onderwijs Ondersteunend Personeel (OOP) is 1,2 fte hoger. M.b.t. de overige inzet: de inzet m.b.t. ouderschapsverlof en imperatief verlof is ongeveer 0,3 fte hoger dan begroot. De BAPO inzet ligt op het niveau van de begroting. Mede door de formatie en de hogere salarissen

Pluyth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

17 MEI 2018

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

i.v.m. een CAO-aanpassing (die ook weer zijn gecompenseerd door het ministerie) en verrekening van uitkeringskosten van €63.000 zijn de personele lasten €360.000 hoger dan begroot.

De belangrijkste oorzaak van de personele overschrijding is echter de kosten inhuur extern personeel (dit betreft met name payrolling via Randstad en kosten Philadelphia). Ook de kosten van Kolk (administratie) worden hieronder geboekt. De jaarbegroting voor kosten inhuur extern personeel bedraagt €60.000. De werkelijke kosten inhuur bedragen €300.000.

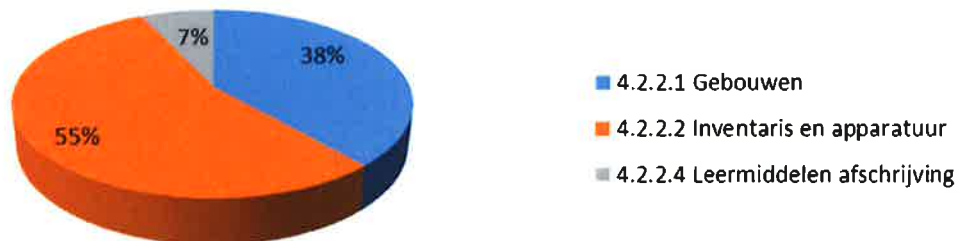
De bovenstaande overschrijding is een beleidskeuze geweest. Vanwege tussentijdse groei tussen 1 oktober 2016 en 1 februari 2017 bij het SO en SBO is er vanaf 1 januari 2017 voorgefinancierd. Een deel is inmiddels vanaf augustus 2017 door het SWV vergoed.

De overige personele lasten zijn per saldo €71.000 lager dan begroot. Dit betreft voornamelijk nog niet gemaakte kosten; een mogelijke UWV claim, kosten schoolbegeleiding, dienstreizen, kosten systeem MOOI en scholingsbeleid "aanvullend en vervangend LB".

De kosten voor scholing en opleiding zijn wel €20.000 hoger dan begroot. Een aantal van de bovengenoemde kosten inzake scholingsbeleid zijn hier geboekt.

Tot de zomer van 2017 is het beleid gecontinueerd dat medewerkers die formatie-eenheden hadden met drie decimalen, hiervan de honderdsten en de duizendsten van deze formatieomvang op vrijwillige basis konden inleveren waarbij ze nog drie maanden lang werden doorbetaald op basis van oorspronkelijke formatie-omvang zonder voor deze "formatiesnippers" een bijdrage te hoeven leveren. Met twee medewerkers is in 2017 een vaststellingsovereenkomst overeengekomen. De juridische kosten hiervan zijn volledig in 2017 geboekt.

Verdeling afschrijvingslasten

De afschrijvingslasten liggen een fractie onder de begroting. In de begroting 2017 is er een aparte investeringsbegroting opgesteld. Deze begroting is gemaakt door de schooldirecteuren en bestuurder en wordt opgesteld op basis van historie/vervangingsplan en eventuele nieuwe investeringen. Op deze wijze worden de volledige afschrijvingskosten per school meebegroet. Op jaarbasis is er €65.000 aan investeringen begroot. Er is in 2017 €29.000 gerealiseerd. Dit betreft de aanschaf van iPhones/Ipads, aansluitingen laptopkar en een OLP-methode.

Verdeling huisvestingslasten

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

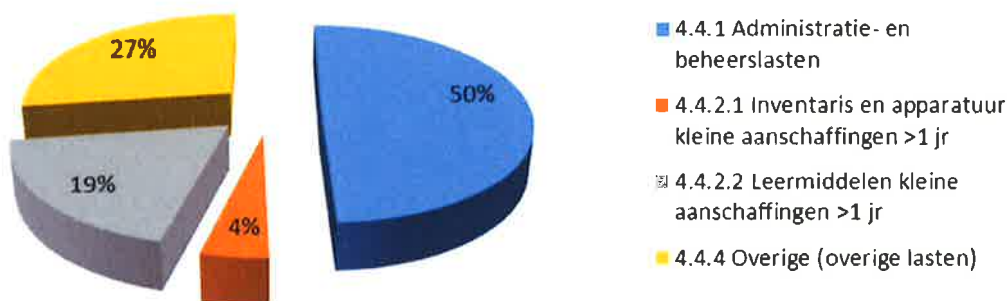
17 MEI 2018

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

De huisvestingslasten zijn aanzienlijk lager dan begroot en bestaan voor 75% uit huurkosten, dit zijn de huisvestingslasten die worden betaald aan stichting Prisma. Dit bedrag is fors lager uitgevallen vanwege de verrekening met de detachingskosten conciërge en administratie. De huurkosten zijn zoals eerder genoemd wel hoger dan vorig jaar door de huur van extra m²'s in verband met de leerlingen die over zijn gekomen van de Ambelt. Nog ruim een kwart van de huisvestingslasten heeft betrekking op de energiekosten, dit zijn de maandelijkse energiekosten van Essent. Het overige gedeelte betreft divers onderhoud, schoonmaakkosten, heffingen en overige huisvestingslasten.

Verdeling overige lasten

De overige lasten zijn per saldo €188.000 hoger dan begroot. Een aantal hoge kosten zijn reproductiekosten (inclusief afrekening oud contract), ICT onderhoudscontracten (Hexagon, Smash), advieskosten (onderzoek gedrag-leerproblemen, Saxion en integrale schoolontwikkeling van Expertis), kosten leermiddelen en kosten tlv de subsidie ESF. Ook is er €8.000 aan kosten gemaakt inzake "vreedzame school (CED)" en €10.000 aan juridische kosten. Tenslotte is ook de post contributies €5.000 hoger (betreft o.a. Verus, CNV, AVS en PO raad) en ook de diverse private lasten zijn fors hoger (hier staan ook hogere private baten tegenover).

6. Continuïteitsparagraaf

86971 Stg. voor PCSO en VSO voor Kampen e.o.	2017	2018	2019	2020	2021
Directie	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Onderwijzend Personeel	26,0	25,8	24,4	24,3	23,4
Onderwijs Ondersteunend Personeel	17,4	17,1	14,8	14,8	14,7
Overig*	2,5	2,3	2,1	2,1	2,1
Totaal	47,9	47,3	43,4	43,3	42,3

*de post overige betreft met name Bapo en ouderschapsverlof
Bovenstaand overzicht is exclusief payrollings/kosten inhuren extern personeel

Leerlingprognose uit begroting 2018-2021

	1-10-2017	1-10-2018	1-10-2019	1-10-2020	1-10-2021
VSO	58	53	53	54	54
SBO	86	85	85	85	85
SO	76	77	77	77	77
Totaal	220	215	215	216	216

Flytth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

17 MEI 2018

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Het aantal leerlingen lijkt zich te stabiliseren. Hoewel moet worden vastgesteld dat de instroom zich veel meer spreidt over het gehele cursusjaar. Ook in het cursusjaar 2017-2018 zijn inmiddels weer 20 leerlingen na de teldatum van 1 oktober ingestroomd. Langzamerhand (4 jaar na invoering Passend Onderwijs) lijkt de instroom en uitstroom meer met elkaar in evenwicht te komen. Tot nu toe werd er beleid gevoerd waarbij 10% van het personeel in de flexibele schil zat. Sinds augustus 2017 werken we met een flexibele schil van 5% i.v.m. de krapte die zich voordoet op de arbeidsmarkt. Bij de te voorziene formatieomvang zien we een daling in fte. Deze wordt aangehouden i.v.m. terugloop van de financiering als gevolg van het stoppen van extra (overgangs)middelen bij de invoering van passend onderwijs. Simpel gezegd we voorzien minder middelen te krijgen voor het personeel. Daarenboven zullen de kosten voor huisvesting de komende jaren gaan toenemen. In de afgelopen periode is er beleidsmatig meer ingezet op samenwerking met de zorg. Hierdoor komen er meerdere leerlingen die voorheen geen onderwijs kregen nu naar onze school. Wat dit betekent voor ontwikkeling in leerlingenaantal en in financiële zin is momenteel nog onduidelijk.

Meerjarenbalans

Balansprognose	2017	2018	2019	2020	2021
Activa					
immateriele vaste activa	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
materiele vaste activa	€ 439.585	€ 466.218	€ 378.654	€ 301.249	€ 229.219
financiële vaste activa	€ 16.100	€ 16.100	€ 16.100	€ 16.100	€ 16.100
Totaal vaste activa	€ 455.685	€ 482.318	€ 394.754	€ 317.349	€ 245.319
voorraden	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
vorderingen	€ 253.384	€ 233.225	€ 215.836	€ 213.229	€ 213.681
effecten	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
liquide middelen	€ 970.437	€ 859.837	€ 918.145	€ 831.486	€ 757.322
Totaal vlottende activa	€ 1.223.821	€ 1.093.062	€ 1.133.981	€ 1.044.715	€ 971.003
Totaal Activa	€ 1.679.506	€ 1.575.380	€ 1.528.735	€ 1.362.064	€ 1.216.322
Passiva					
algemene reserve	€ 1.114.674	€ 1.115.367	€ 1.079.901	€ 913.814	€ 774.095
bestemmingsreserve publiek	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
bestemmingsreserve privaat	€ 3.917	€ 3.917	€ 3.917	€ 3.917	€ 3.917
overige reserves en fondsen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal eigen vermogen	€ 1.118.591	€ 1.119.284	€ 1.083.818	€ 917.731	€ 778.012
voorzieningen	€ 26.042	€ 26.042	€ 26.042	€ 26.042	€ 26.042
langlopende schulden	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
kortlopende schulden	€ 534.873	€ 430.054	€ 418.875	€ 418.291	€ 412.268
Totaal overige passiva	€ 560.915	€ 456.096	€ 444.917	€ 444.333	€ 438.310
Totaal Passiva	€ 1.679.506	€ 1.575.380	€ 1.528.735	€ 1.362.064	€ 1.216.322

Meerjarenbegroting

Staat van Baten en Lasten	2017	2018	2019	2020	2021
Baten					
Rijksbijdrage	€ 3.375.967	€ 3.481.785	€ 3.333.293	€ 3.218.110	€ 3.203.351
Overige overheidsbijdragen en subsidies	€ 87.796	€ 64.500	€ 46.000	€ 46.000	€ 46.000
Overige baten	€ 557.281	€ 105.600	€ 102.700	€ 102.700	€ 97.700
Totaal Baten	€ 4.021.044	€ 3.651.885	€ 3.481.993	€ 3.366.810	€ 3.347.051
Lasten					
Personeelslasten	€ 3.514.422	€ 3.142.374	€ 2.992.995	€ 3.018.591	€ 2.982.840
Afschrijvingen	€ 87.469	€ 105.367	€ 102.564	€ 92.405	€ 82.030
Huisvestingslasten	€ 139.971	€ 171.300	€ 205.500	€ 205.500	€ 205.500
Overige lasten	€ 379.582	€ 232.650	€ 216.900	€ 216.900	€ 216.900
Totaal Lasten	€ 4.121.444	€ 3.651.691	€ 3.517.959	€ 3.533.396	€ 3.487.270
Saldo Baten en lasten gewone bedrijfsvoering	- € 100.400	€ 194	- € 35.966	- € 166.586	- € 140.219
Saldo Financiële bedrijfsvoering	€ 1.101	€ 500	€ 500	€ 500	€ 500
Totaal resultaat	- € 99.299	€ 694	- € 35.466	- € 166.086	- € 139.719

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

17 MEI 2018

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Kasstroomoverzicht

Kasstroom	2018	2019	2020	2021
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Kasstroom uit bedrijfsoperaties				
- Resultaat voor financiële baten en lasten	€ 193 -€	35.966 -€	166.587 -€	140.219
- Aanpassingen voor				
-- afschrijvingen	€ 105.367 €	102.564 €	92.405 €	82.030
-- mutaties voorzieningen	€ - €	- €	- €	-
-- overige mutaties EV	€ - €	- €	- €	-
- Veranderingen in vlottende middelen				
-- vorderingen	€ 20.159 €	17.389 €	2.607 -€	452
-- kortlopende schulden	-€ 104.819 -€	11.179 -€	584 -€	6.023
Ontvangen interest	€ 500 €	500 €	500 €	500
Betaalde interest	€ - €	- €	- €	-
Buitengewoon resultaat	€ - €	- €	- €	-
Totaal Kasstroom uit operationele activiteiten	€ 21.400 €	73.308 -€	71.659 -€	64.164
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
(Des)investerings immateriële vaste activa	€ - €	- €	- €	-
(Des)investerings materiële vaste activa	-€ 132.000 -€	15.000 -€	15.000 -€	10.000
(Des)investerings financiële vaste activa	€ - €	- €	- €	-
Totaal Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-€ 132.000 -€	15.000 -€	15.000 -€	10.000
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Mutatie langlopende schulden	€ - €	- €	- €	-
Totaal Kasstroom uit financieringsactiviteiten	€ - €	- €	- €	-
Mutatie liquide middelen				
Beginstand liquide middelen	€ 970.437 €	859.837 €	918.145 €	831.486
Mutaties liquide middelen	-€ 110.600 €	58.308 -€	86.659 -€	74.164
Eindstand liquide middelen	€ 859.837 €	918.145 €	831.486 €	757.322

Toelichting bij de geprognosticeerde Balans en Staat van baten en lasten

Zoals al eerder aangegeven is door het tussentijds instromen van leerlingen voor het SO en SBO voorgefinancierd in 2017. Deze situatie lijkt zich te herhalen in 2018. Het lijkt erop dat het aantal leerlingen niet verder daalt. Daarom wordt er in het samenwerkingsverband verkend of er mogelijkheden zijn van populatiebepoortiging en om de aanwezige expertise meer in gezamenlijkheid in te zetten in het speciaal onderwijs en het (basis en voortgezet) regulier onderwijs.

Met de gemeente Kampen wordt overlegd om meer passende huisvesting te verkrijgen voor het VSO. Passend bij de ontwikkelde uitstrooprofielen en passend bij het aantal leerlingen. Er zijn geen voorgenomen bouwprojecten en ook zullen komend jaar geen grote bouwkundige aanpassingen plaatsvinden. De verhuizing van de Spanker naar Prisma zal vanwege meerjarige financiële planning bij de gemeente, beschikbaarheid van ruimtes en de tijd die nodig is om alles voldoende aangepast te hebben aan de noodzakelijke onderwijs eisen waarschijnlijk niet eerder plaatsvinden dan begin 2020. Een aantal computers en Ipads zijn aangeschaft in 2017. De investeringen bleven echter beperkt. Wel werd het medewerkerontwikkelingsysteem MOOI aangeschaft. De reserves zijn in 2017 vrijwel op hetzelfde niveau gebleven. In de meerjarenbegroting zien we een afname in middelen. Dit heeft zijn effect op de balans. Bij terugloop van inkomsten en voorziene tekorten zal de balanspositie ook verslechteren. Het is onze opdracht met deze gegevens als perspectief om beleidsmatig onze maatregelen te nemen. Hiertoe worden diverse strategische verkenningen gedaan in samenwerking met het reguliere po en vo in Kampen en in Dronten. De oorzaak en de bestrijding van het probleem is niet alleen afname van het aantal leerlingen en daarbij afname van inkomsten, maar ook de kritische vraag hoe klein kan een school zijn om nog kwalitatief en financieel gezond te zijn.

Gebeurtenissen na balansdatum

Niet van toepassing.

7. Ontwikkelingen 2017

Door de invoering van Passend Onderwijs wordt er in het samenwerkingsverband 23.05 zowel in PO-samenstelling als in VO-verband samen gewerkt om zoveel mogelijk leerlingen op te vangen in het regulier onderwijs. Hierbij hebben betrokken partijen aangegeven er belang bij te hebben dat er goede voorzieningen voor speciaal onderwijs en zorg in Kampen blijven.

Naast klasse arrangementen wordt ook steeds meer een beroep gedaan op tijdelijke arrangementen om kinderen en/of leerkrachten bij te staan gedurende een korte(re) periode. Bovendien zien we een toename van het aantal leerlingen dat een beroep doet op meervoudige zorg. De scholen werken dan ook steeds meer samen met zorgaanbieders in de omgeving. Met Philadelphia en de Klim-op in Kampen wordt door zowel Prisma als de Spanker nauw

Flynth Audit B.V.

Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

15

17 MEI 2018

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

samengewerkt. Ook de samenwerking tussen de Spanker en het Almere College krijgt steeds meer vorm.

Prisma; gespecialiseerd onderwijs Kampen

De anderhalf jaar ervaring die we nu hebben opgedaan door SBO en SO te integreren hebben we laten vergezellen van onderzoek door prof. Dolf van Veen en door dr. Cathy van Tuijl. Cathy onderzoekt halfjaarlijks de betekenis voor leerkrachten om met geïntegreerde groepen te werken. Onderzoek wordt gedaan door middel van schriftelijke vragenlijsten, interviews en lesobservaties. Onder leiding van Dolf van Veen heeft Pauline Huizinga een procesbeschrijving gemaakt op basis van gesprekken, interviews en analyse logboeken met belangrijke spelers. Het resultaat is vastgelegd in een boekje.

Met de inspectie van het onderwijs is meerdere keren van gedachten gewisseld over de voortgang van de inrichting van deze geïntegreerde school. Ook met de programmadirecteur Passend Onderwijs van OCW en met ondersteuning van de PO-raad en LECSO is gezocht naar mogelijkheden. Onder begeleiding van externe deskundigheid wordt het concept voor de school nog steeds verder ontwikkeld samen met de teamleden. Aan de staatssecretaris van OCW is in november 2016 een verzoek gedaan om experimenteerruimte te verkrijgen. Dit verzoek is mondeling gehonoreerd en formeel nog in behandeling daar er nog een formele publicatie moet komen over de experimenteerruimte.

De Spanker; gespecialiseerd voortgezet onderwijs

Het aantal leerlingen bij het VSO lijkt zich te stabiliseren. Op 1 oktober 2017 waren er 58 leerlingen ingeschreven. De VSO-school (voorheen cluster 3) krijgt steeds meer te maken met een andere leerlingenpopulatie. Ook leerlingen met andere en complexe ondersteuningsvragen melden zich aan. De school heeft de afgelopen periode fors geïnvesteerd in haar opdracht in het kader van de participatiewet om de uitstroomprofielen dagbesteding en arbeid gerelateerde te realiseren. Daarin wordt nauw samengewerkt met de gemeente Kampen, de zorg (Philadelphia) en met het Praktijkonderwijs in Kampen en Dronten. Vanuit het VO en VSO is een werkgroep samengesteld om ook de relatie met het regulier onderwijs en de samenwerking te bevorderen. Op termijn zien we een steeds nauwere samenwerking tussen Prisma en de scholen VO (ic Almere College) in de leeftijd 10-14 waarbij een warme overdracht PO-VO kan plaatsvinden en waarbij VSO expertise specifiek voor VSO-leerlingen (cluster 3) en tevens ten behoeve van regulier VO (vooral autisme en gedragsexpertise) ingezet wordt.

8. Identiteit

Prisma en de Spanker zijn protestants-christelijke scholen. Van de personeelsleden wordt verwacht dat ze de identiteit van de school onderschrijven. Deze voorwaarde wordt niet aan leerlingen of aan hun ouders gesteld. Dat stemt overeen met de gemengde samenstelling van het samenwerkingsverband. De identiteit wordt als volgt beschreven: "Onze Stichting richt zich in het bijzonder op de groep leerlingen van wie vaststaat dat een orthopedagogische en orthodidactische benadering nodig is om te komen tot een ononderbroken leer- en ontwikkelingsproces op het niveau van iedere leerling. Waarbij we uitgaan van de mogelijkheden van de leerlingen die aan ons worden toevertrouwd. Gedurende dit proces willen we gestalte geven aan de opdracht van Christus om dienstbaar te zijn aan de naaste. Deze levensbeschouwing geven we door aan onze leerlingen, waarbij we spreken over kinderen die als beelddrager van God een onmisbare bijdrage leveren aan de samenleving". In het dagelijks leven en werken beschouwen we identiteit als een werkwoord. Daarover dient regelmatig het gesprek te gaan om het te laten leven.

9. Medezeggenschap

Ouders en verzorgers van de leerlingen hebben door middel van de MR mogelijkheden tot actief meedenken en beslissen ten behoeve van het onderwijs en de leerlingondersteuning voor de leerlingen. Er functioneert een GMR bestaande uit een vertegenwoordiging van ouders en van leerkrachten voor de gehele Stichting. Er wordt vijf keer per jaar constructief overleg gevoerd met de GMR over (uit) te voeren beleid.

10. Horizontale verantwoording

Het verslag is geschreven voor de leden van de MR, de ouders en de personeelsleden in dienst van de organisatie alsmede voor de bekostigende instelling en het Ministerie van Onderwijs. Tevens geldt het verslag als een publieke verantwoording naar de reguliere scholen in het Samenwerkingsverband 23.05 en naar de gemeente Kampen en andere relevante stakeholders. Het jaarverslag zal worden gepubliceerd op de site van de Stichting: www.sokampen.nl

Flytth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

17 MEI 2018

betrokking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

11. Interne risicobeheersings- en controlesysteem

Risicobeheersings- en controlesysteem

In 2015 is er een risicoscan uitgevoerd door de Controlgroep. De uitkomsten daarvan hebben ertoe geleid om een streefreserve vast te stellen. Daarnaast zijn alle processen in kaart gebracht die de nodige risico's met zich meebrengen. Bij een reserve van € 900.000,- zal de Stichting de te lopen risico's kunnen opvangen. Bij voldoende beheersing van de processen zou het reservebedrag ook lager kunnen zijn. Inmiddels kan gesteld worden dat de belangrijkste processen voldoende beheerst worden en is het reserve in de afgelopen periode opgelopen tot een meer aanvaardbaar niveau (zie ook risicoparagraaf bij jaarrekening 2014). Maandelijks worden de processen in het managementoverleg doorgenomen en wordt indien nodig actie ondernomen.

Hoewel het leerlingenaantal lijkt te stabiliseren blijft het nog steeds onzeker hoe het meerjarenperspectief eruit ziet. Kortom voorzichtigheid blijft geboden. Bij deze onzekerheid hoort vooral ook het gedrag van de doorverwijzende scholen in het Samenwerkingsverband: In hoeverre voelen deze schoolbesturen zich verantwoordelijk voor het in stand houden van deze voorzieningen. Hierover blijft de bestuurder van onze Stichting frequent in overleg met de besturen voor regulier PO- en VO-scholen in het Samenwerkingsverband 23.05.

Maandelijks is er overleg met de directeur in bilateraal overleg en in een gezamenlijk MT. Daarin bespreken we respectievelijk de financiële voortgang van de scholen respectievelijk apart en in gezamenlijkheid. Periodiek is er overleg met de controller en met de Auditcommissie van de Raad van Toezicht. Aan de hand van rapportages over de financiële voortgang zorgt dit alles voor voldoende vertrouwen in het beheersen van de geldstromen en het toezicht daarop.

De beheersing van de processen is een belangrijk aandachtspunt van de bestuurder. Uitkomsten van de interne analyses in het kader van de planning- en controlcyclus, de interim-controle van de accountant en de jaarlijks uitgevoerde accountantscontrole geven voldoende vertrouwen dat de Stichting haar bedrijfsprocessen in de basis op orde heeft.

Kwaliteitszorg

Aansluitend bij het vernieuwd toezichtkader van de inspectie hebben we als Stichting een aanvang gemaakt met het inrichten van ons kwaliteitszorgsysteem. De activiteiten hieronder genoemd alsmede de voortgang en metingen van onderwijsprocessen, personeelsprocessen, leerlingtevredenheid, oudertevredenheid en leerkrachttevredenheid worden hiermee frequent gevolgd.

1. Leerlingenaantallen en bekostiging

- meerjaren leerlingprognose die jaarlijks wordt geactualiseerd
- afspraken maken met reguliere scholen po en vo over regulering leerlingenstroom en bijbehorende bekostiging
- afspraken maken met reguliere scholen PO en VO over verbreding aanbod onderwijs en dienstverlening
- permanent aandacht voor kwaliteit en veiligheid binnen scholen door het voeren van competentiegericht personeelsbeleid bij selecteren, beoordelen en professionaliseren
- meerjarenbeleid als Stichting en als scholen (schoolplannen) met prestatieafspraken en kwaliteitsmetingen

2. Personeelsbeleid

- samenhang in strategisch beleid, organisatiebeleid, personeelsbeleid en professionaliseringsbeleid
- een flexibele schil in de formatie
- de gesprekkencyclus op orde
- dossiervorming op orde
- tevredenheidsmeting personeel

Het beleid is erop gericht om de personele uitgaven niet hoger te laten zijn dan 85% van de totale inkomsten. Hiervan werd 10 % in een flexibele schil benoemd en inmiddels (2018) in verband met krapte op de arbeidsmarkt 5%. Dit wordt gerealiseerd door medewerkers soms tijdelijk te betrekken via een pay-roll constructie. Tevens wordt bij het komen tot vaststellingsovereenkomsten dit (voorkomen van uitkering na ontslag) als een vast criterium meegenomen. Onder andere door altijd een budget voor (om)scholing van € 5000,- ter beschikking te stellen.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

17

17 MEI 2018

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

3. Financiën & beheer

- managementinformatie
- vermijden langlopende contracten
- financiële deskundigheid Raad van Toezicht, bestuur en directeuren
- meest kritische processen op orde: autorisatie personeelsmutaties, kleine kas, controle op prestatielevering bij inkoop, autorisatie betalingen aan derden
- afspraken met Onderwijsbureau Meppel
- facturering leerlingen geborgd
- Planning & Controlcyclus (stuurinformatie)

4. Huisvesting

- afspraken maken bij vertrek van partners uit Prisma
- afspraken over bodemverzakking met gemeente maken
- geplande verhuizing van de Spanker naar Marinus Postlaan 1a
- nieuwe afspraken met de gemeente over gebruik gebouw Prisma

Inmiddels zijn hiermee veel risico's gereduceerd door aan bovenstaande voldoende aandacht te besteden en mede vanwege de toename van het buffervermogen.

Voor de Stichting blijven de volgende risico's expliciet actueel:

1. Gebreken nieuwbouw

De nieuwe geïntegreerde school maakt gebruik van het gebouw Prisma. Dit gebouw vertoont werktuigbouwkundige gebreken. Inmiddels is de klimaatbeheersing in 2014 vernieuwd op kosten van de gemeente Kampen. Gesprekken zijn gaande met de gemeente om nog een ander probleem op te lossen; het terrein rond het gebouw verzakt. Inmiddels zal de gemeente Kampen de komende zomer (2018) de verzakking van het buitenterrein voor haar rekening nemen. Mede vanwege het vertrek van de Ambelt en vanwege het aangekondigd vertrek van Kentalis uit de Stichting Prisma ontstaat er een nieuwe situatie waarbij onze Stichting onmogelijk als enige de lasten voor het Prisma gebouw kan dragen. Hierover vindt nog steeds intensief overleg met de gemeente plaats waarbij ook de toekomstige huisvesting van het VSO betrokken wordt. In principe is het besluit genomen om nu in 2020 het VSO te huisvesten in het Prisma gebouw. Hierdoor wordt een deel van de gebouwenrisico's, namelijk achterstallig onderhoud van het gebouw aan het Hoefblad, waar het VSO nu is gehuisvest, geëlimineerd.

2. Het aantal leerlingen en Passend Onderwijs

Om een goede inschatting van de ontwikkeling van de formatie te kunnen maken, wordt er jaarlijks een meerjarenbegroting opgesteld met een bijbehorend meerjarenformatieplan. De overformatie zal worden opgelost door het handhaven van een kleine flexibele schil voor 2018. Hiermee kunnen we eventuele overformatie oplossen. Voor onze Stichting, maar zeker voor onze leerlingen is het van belang dat er steeds intensiever wordt samengewerkt met het regulier onderwijs zowel PO als VO.

12. **Verbonden partijen**

De Stichting PC (V)SO te Kampen e.o. participeert in de Stichting Prisma. Binnen deze Stichting wordt de exploitatie van het gebouw Prisma geregeld. Andere partner in deze Stichting is Kentalis.

Als Stichting zijn we mede verbonden met het Samenwerkingsverband 23.05 voor PO en voor VO. Voor PO is er een deelregio Kampen waarbinnen feitelijk alle operationele zaken worden geregeld. Het bestuur van onze Stichting PC (V)SO Kampen e.o. is lid van het dagelijks bestuur van 23.05 PO. Voor 23.05 VO functioneert er een AB waarin het bestuur is vertegenwoordigd.

13. **Klachtenregeling**

De Stichting PC (V)SO Kampen e.o. kent een klachtenregeling. Klachten komen in de regel binnen bij de leerkracht, het managementteam of de directeur. Deze worden per klacht afgehandeld en verslaggeving staat in het administratiesysteem.

Daarnaast kunnen klachten binnenkomen bij de directie via de externe vertrouwenspersoon en/of de klachtencommissie. Deze klachten worden besproken en ook afgerond door de directie samen met betrokkenen. Verslaggeving staat in het administratiesysteem. In 2017 zijn er geen klachten binnen gekomen.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

18

17 MEI 2018

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

14. Treasuryverslag/ belenen en beleggen

De liquide middelen van de organisatie zijn ondergebracht bij de ABN-AMRO Bank. Op de rekening courant van de Stichting moeten voldoende middelen staan om aan de lopende verplichtingen te kunnen voldoen. Overtollige middelen worden eveneens bij de ABN-AMRO voor een langere termijn (maximaal 1 jaar) weggezet op een spaarrekening en een vermogensspaarrekening. Dit gebeurt op een zodanige wijze dat mochten er investeringen gedaan moeten worden deze middelen op korte termijn beschikbaar zijn. Door op deze wijze met de beschikbare financiële middelen om te gaan wordt een zo goed mogelijk rendement verkregen. Op 28 november 2016 is een nieuw Treasurystatuut door de Raad van Toezicht goedgekeurd.

Europese aanbesteding

Sinds 2016 beschikken we over een (centraal) inkoopbeleid. Gelet op de omvang van de scholen bereiken we niet de grens van € 209.000,- gerekend over 4 jaren voor leveringen en diensten zoals ICT. Ook schoonmaak valt hieronder, zeker nu we nog een eigen schoonmaker hebben bij de Spanker en de schoonmaak van het gebouw Prisma behoort bij de exploitatie van Stichting Prisma.

Wet Normering Topinkomens

De Bestuurder en ook de leden van de Raad van Toezicht ontvangen een honorarium dat valt binnen de normen van de WNT. In 2017 hebben geen ontslagen plaatsgevonden voor topfunctionarissen; er zijn geen ontslagvergoedingen uitgekeerd.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

17 MEI 2018

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

JAARVERSLAG 2017 Prisma; gespecialiseerd onderwijs Kampen (SO en SBO)

Beleid onderwijs en leerlingondersteuning

De kwaliteit van de onderwijsleergebieden wordt bewaakt en ontwikkeld door expertgroepen. De expertgroepen zijn gekoppeld aan leergebied specifieke kerndoelen en leergebied overstijgende kerndoelen.

De projectgroep komt geregeld bij elkaar om samen in co-creatie na te denken over schoolontwikkeling en wordt begeleid door Harry Velderman. Tijdens deze bijeenkomsten is iedereen welkom en worden thema's geagendeerd die uit het team komen en tevens is er aandacht voor het evalueren van vernieuwingen.

De Special Info en de nieuwsbrieven vormen de formele informatielijn.

In oktober 2017 heeft een ouderavond plaatsgevonden met informatie over mediawijsheid en Relatie & seksualiteit. De teamleden vanuit de expertgroepen gekoppeld aan deze thema's hebben de avond zelf verzorgd.

In juni 2017 worden de leerlingen voor volgend schooljaar opnieuw ingedeeld volgens de criteria: sociaal emotionele ontwikkeling, mogelijkheden tot communicatie en mate van zelfstandigheid en het uitstroomprofiel. Bijna alle groepen, op twee na, zijn gemengd. Het streven dat leerkrachten hun onderwijs aanpassen aan de hand van meetbare resultaten staat centraal. Om de opbrengsten te verhogen is bewustwording een vereiste.

Verder is veel aandacht gericht op de implementatie van 'de Vreedzame School', de bibliotheek op school, doorgaande leerlijnen, implementatie van ZIEN en ouderbetrokkenheid.

In 2017 zijn de voorbereidingen voor 'de bibliotheek in school' in volle gang en in januari 2018 zal deze mooie voorziening, die we delen met de Enkschool (Kentalis), worden geopend.

De samenwerking met de 'zorg en/of jeugdhulp' wordt verder uitgewerkt en vanuit een gedeelde visie, samen met het VSO, SWV en de gemeente, wordt een project gestart om te komen tot een vorm van integratie tussen zorg en onderwijs.

Twee keer per week wordt een talentmiddag georganiseerd. Tijdens deze middagen krijgen de leerlingen een rijke keuze aan creatieve, technische, expressieve, culturele en sportieve activiteiten aangeboden.

De aandacht voor leerling ondersteuning is gecontinueerd vanuit de notie Handelingsgericht Werken.

De onderwijsprestaties worden per leerling tweejaarlijks besproken, waarbij het ontwikkelingsperspectief (OPP) leidend is.

Verloop van het leerlingaantal

Het verloop van het leerlingaantal in de afgelopen jaren is als volgt:

SBO

1 oktober 2012	139
1 oktober 2013	133
1 oktober 2014	117
1 oktober 2015	105
1 oktober 2016	98
1 oktober 2017	86

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

17 MEI 2018

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

SO	
1 oktober 2012	58
1 oktober 2013	50
1 oktober 2014	48
1 oktober 2015	39
1 oktober 2016	78
1 oktober 2017	76

Organisatie

De school werkt met drie kernteams; onderbouw, middenbouw en bovenbouw. Er zijn bordsessies thema (2 leerthema's per sessie) en er zijn bordsessies per kernteam. De thema's worden geagendeerd en verzorgd door de expertgroepen. De school kiest ervoor niet met het hele team te vergaderen maar alleen samen te komen rondom ontwikkelthema's.

De bestuurder is op de hoogte van de schoolontwikkeling door schriftelijke en mondelinge rapportage door de directeur en door periodieke gesprekken c.q. overleggen met de directeuren.

Personeel

De gebruikelijke nascholing is doorgezet in 2017: elke leerkracht wordt geacht de MSEN-opleiding te volgen of een vergelijkbare Master. Prisma streeft naar specialisaties per leerkracht die vervolgens gekoppeld worden aan een expertgroep. De teamleden doen jaarlijks mee aan de verplichte Agressie Regulatie Training. De training wordt verzorgd door trainers intern.

Het ziekteverzuim was dit jaar voor het SBO 5% en het SO 7%.
De ziekmeldingsfrequentie was voor het SBO 1,6 en voor het SO 1,2.

Het formatiebeleid is uitgevoerd conform het vastgestelde beleid met expliciet onderscheiden verantwoordelijkheden per functie. Voor OOP wordt gerekend met klokuren. Het taakbeleid is uitgevoerd in daarvoor ingerichte expertgroepen en in de daarvoor berekende werktijd.

Het nascholingsbeleid wordt uitgevoerd. De focus ligt op het kwalificeren van alle medewerkers op het niveau van de functie.

Reflectie

Het kwaliteitsinstrument WMK is samen met VSO de Spanker ingevoerd en zorgt voor cyclische reflectie. Er is een planning van afname voor 4 jaren ingesteld. Ook in 2017 is ingezet op het eigenaarschap van de kwaliteitskaarten. De expertgroepen analyseren de uitkomsten van de QuickScan en/of Schooldiagnose en zetten verbeteracties planmatig is. Daarnaast heeft de Stichting ingezet op zelfevaluatie. Interne auditoren zijn opgeleid en de eerste audits hebben in mei en november 2017 plaatsgevonden. De constatering van de auditoren worden omgezet in verbeteracties.

Vanwege de ingezette onderwijsontwikkeling, integratie SO en SBO, wordt onderzoek gedaan in Prisma. Dit onderzoek wordt geleid door dr. Cathy van Tuijl (lector van de Saxion Hogeschool). In juni 2017 heeft een conferentie over dit onderwerp plaatsgevonden in Prisma. Meerdere teamleden hebben presentaties verzorgd voor meer dan 150 gasten uit heel Nederland.

In de gesprekscyclus is gerichte aandacht voor reflectie, die voor leerkrachten een plaats krijgt in het bekwaamheidsdossier. Het medewerkerontwikkelingsysteem MOOI is ingevoerd en binnen dit instrument kunnen teamleden hun ontwikkeling registreren. Alle beleid is gericht op het ontwikkelen van een professionele cultuur.

Voor de teamleden is structureel intervisie ingevoerd.

Regelmatig worden tevredenheidsonderzoeken afgenomen voor resp. ouders, leerlingen en medewerkers. Deze onderzoeken passen binnen de cyclus van het kwaliteitsinstrument WMK.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

17 MEI 2018

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Doelen

Binnen de school wordt gewerkt vanuit co-creatie, het SOP en vandaaruit het jaarplan. In 2015 is het schoolplan 2015-2019 voltooid en per augustus 2016 is een addendum toegevoegd. In de expertgroepen wordt gewerkt aan de hand van de jaarlijks gestelde doelen voor het specifieke terrein. Deze expertgroepen zijn gekoppeld aan leergebied specifieke kerndoelen en aan de leergebied overstijgende kerndoelen.

Algemene doelen zijn:

- voortdurende verbetering van de onderwijskundige kwaliteit
- personeelsbeleid in lijn met de CAO en aansluitend bij de wet BIO
- ruimte bieden voor professionele ontwikkeling, zowel individueel als in teamverband
- sterke profilering binnen het Samenwerkingsverband
- inzetten op onderzoek als middel voor reflectie op mesoniveau
- efficiënte organisatie en communicatie
- verfijning van het pedagogisch klimaat/sociale veiligheid

Kernwaarden

Vier kernwaarden vormen de uitgangspunten voor het onderwijs aan en de ondersteuning van de leerlingen. Prisma wil aangesproken worden op **waardig, veilig, gezien en begrepen**. Deze kernwaarden zijn de basis van de belofte aan ouders, het omgaan met de leerlingen en ook het omgaan met collega's en ketenpartners.

Prestaties

De onderwijskundige prestaties zijn in kaart gebracht voor de schoolverlaters. De verhouding tussen intelligentieniveau en didactische prestaties zijn naar tevredenheid.

Vanuit het MT is gerichte aandacht voor opbrengstgericht werken. Opbrengstgericht denken en werken is speerpunt voor de hele schoolontwikkeling.

In het kader van het reguliere zorgbeleid zijn de individuele leerling prestaties en het Ontwikkelingsperspectief, halfjaarlijks getoetst en besproken.

De school kiest ervoor leerlingen meer te betrekken bij hun eigen ontwikkeling. De leerlingen van groep 8, worden samen met hun ouders/verzorgers betrokken bij de gesprekken over het OPP.

Verband ontwikkeling in de omgeving en missie/visie

De onderwijsomgeving wordt bepaald door twee hoofdstromen. Enerzijds de hoofdstroom van Passend Onderwijs en anderzijds de hoofdstroom van Opbrengstgericht werken onder de paraplu van handelingsgericht werken. Op deze invalshoeken is het schoolbeleid gericht.

In de strategische visie streeft het bestuur naar het ontwikkelen in de richting van inclusief onderwijs.

Prisma; gespecialiseerd onderwijs Kampen maakt per 1 augustus 2014 deel uit van het Samenwerkingsverband 23.05 deelregio Kampen. Prisma; gespecialiseerd onderwijs Kampen neemt actief deel in genoemd Samenwerkingsverband, onder meer in het bestuur, in diverse netwerken en in het Bovenschool Onderwijs Loket.

Prisma; gespecialiseerd onderwijs Kampen stelt zich tegelijk actief op in de ontwikkelingen van Passend Onderwijs. De school maakt onderdeel uit van het grote Samenwerkingsverband 23.05 (Zwolle en omstreken). De directeur en de bestuurder zijn actief betrokken in verschillende werkgroepen van het nieuwe samenwerkingsverband. De teamleden van Prisma; gespecialiseerd onderwijs Kampen doen mee met de nascholingsactiviteiten van het SWV.

Om voeling te houden met de directeuren van het basisonderwijs Kampen wordt jaarlijks overleg gevoerd met het DIJK (directeuren overleg IJsselmuiden/Kampen). Daarnaast vindt structureel overleg plaats met de gemeente Kampen.

Prisma is onderdeel van het SWV 2305 PO, deelregio Kampen. Vanuit Prisma is een onderwijsspecialist werkzaam voor de deelregio.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staal waarop onze
verklaring d.d.

17 MEI 2018

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Relatie missie/visie en strategische doelstellingen

Binnen SWV 23.05 PO en VO en binnen de deelregio Kampen wordt constructief meegedacht in het verminderen van het aantal doorverwijzingen, in het aanbieden van passende arrangementen en in het terugplaatsen van leerlingen. Eén van de orthopedagogen van de Stichting PC (V)SO Kampen e.o. wordt ingezet als orthopedagoog op de basisscholen binnen de deelregio Kampen en een leerkracht wordt ingezet als onderwijspecialist.

Welke activiteiten gedaan om doelen te bereiken

Identiteitsbeleid

Identiteit staat jaarlijks op de agenda

Personeelsbeleid

Gesprekkencyclus: voortgangsgesprekken en beoordelingsgesprekken, 3 gesprekken in 24 maanden

Kwaliteitsbeleid

WMK: cyclisch werken met jaarplannen per deelgebied

Zelfevaluatie

Onderzoek

Materieel beleid

De gemeente Kampen heeft geconstateerd middels een onderzoek dat het binnenklimaat van het gebouw Prisma moet worden hersteld. Deze operatie heeft plaatsgevonden in de zomer van 2014. Ook in 2017 vinden verbeteracties plaats.

De verzakking van de pleinen zal in 2018 o.l.v. de gemeente worden hersteld

Financieel beleid

Meerjarenbegroting is opgesteld

Ondersteuningsbeleid

Uitstroomprofiel c.q. ontwikkelperspectief per leerling is opgesteld

Scholing t.a.v. pedagogisch klimaat heeft plaatsgevonden

Jaarlijkse scholing Agressie Regulatie heeft plaatsgevonden

Onderwijskundig beleid

Inhoudelijke expertgroepen zijn per kerndoel ingericht

Scholing ICT heeft plaatsgevonden

Scholing 'Passende perspectieven' heeft plaatsgevonden

Externe contacten

In het jaar 2017 detacheerde de Stichting een orthopedagoog naar het SWV en de onderwijspecialist werd ingezet om basisscholen te ondersteunen.

Prisma heeft in 2017 een nieuwe schoolgids en de folder ontwikkeld zodat betrokkenen passend kunnen worden geïnformeerd.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

17 MEI 2018

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Hoefblad 9, 8265 GM Kampen
Telefoon 038 - 3312427
Directeur VSO mw. M.I.E. Visser

Jaarverslag 2017 VSO de Spanker

Beleid onderwijs en leerlingondersteuning

De kwaliteit van de onderwijsleergebieden wordt bewaakt en ontwikkeld door ontwikkelteams. Met de keuze voor het leerling-volg-jezelf-systeem 'Doen in' heeft de Spanker de visie op onderwijs vertaald naar het portfolio van Doen in. Hierdoor wordt er op een uniforme wijze gewerkt aan alle leergebieden, volgens de kerndoelen van het voortgezet speciaal onderwijs. Met dit leerlingvolgsysteem ontstaat structuur, duidelijkheid en eigen verantwoordelijkheid (en trots) voor leerlingen en docenten. De leerlingen krijgen de verantwoordelijkheid voor een vakportfolio (praktijkvakken), een algemeen portfolio (algemeen vormende vakken) en een stageportfolio. Aan het vakportfolio en de stageportfolio zijn certificaten gekoppeld, welke gedurende de schoolloopbaan zijn te behalen. De implementatie van het project "Doen in" zal lopen van mei 2016 tot en met juni 2019, waarbij studiedagen worden georganiseerd rond dit thema.

Tijdens intervisiemomenten en organisatie – en inhoudelijke bordsessies (lean) wordt er ingegaan op de stand van zaken van de ontwikkelteams (OT) en worden OT's bevraged.

De formele informatielijn bestaat uit de Special Info voor personeelsleden en de nieuwsbrieven voor ouders/verzorgers, stagebedrijven en andere belanghebbenden.

Handelingsgericht werken is de basis van de ingezette schoolontwikkeling. Uitstroomprofielen, ontwikkelingsperspectieven en groepsplannen zijn daarin leidend.

De onderwijsprestaties worden per leerling tweejaarlijks besproken, waarbij het ontwikkelingsperspectief (OPP) leidend is.

Verloop van het leerlingaantal de laatste 5 jaar

Hieronder het verloop van het leerlingaantal in de afgelopen jaren:

1 oktober 2012	79
1 oktober 2013	76
1 oktober 2014	71
1 oktober 2015	64
1 oktober 2016	53 + 1 gastleerling
1 oktober 2017	58

Organisatie

De bestuurder is op de hoogte van de schoolontwikkeling door schriftelijke en mondelinge rapportage door de directeur en door periodieke gesprekken c.q. overleggen met de directeuren. We hanteren bordsessies inhoud (45 minuten) en bordsessies organisatie (30 minuten). Daarnaast zijn er intervisie momenten (120 min).

Personeel

Het formatiebeleid is uitgevoerd conform het vastgestelde beleid met expliciet onderscheiden verantwoordelijkheden per functie. Het taakbeleid is uitgevoerd in daarvoor ingerichte ontwikkelteams en in de daarvoor berekende werktijd.

Het nascholingsbeleid wordt uitgevoerd. De focus ligt op het kwalificeren van alle medewerkers op het niveau van de functie. Er is naar verdieping gezocht op vakinhoudelijke vaardigheden, waarbij enkele leerkrachten nascholing hebben gevolgd inzake catering, techniek en arbeidstoeleiding. Daarnaast hebben alle teamleden meegedaan met de jaarlijks te herhalen Agressie Regulatie Training. Dit schooljaar werd tevens verdieping gezocht in de werkwijze en toepassing van "Doen-in" tijdens de gezamenlijke studiedagen. Daarnaast werd er gewerkt aan het thema beroepshouding. Voor de assistenten en leerkrachtondersteuners hebben we er sinds schooljaar

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d. 24

17 MEI 2018

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

2016-2017 voor gekozen om individuele leertrajecten in te zetten. De vierde lichting van leerkrachten is bezig met de master opleiding, conform het vastgestelde nascholingsbeleid.

Het ziekteverzuim was dit jaar 2,6%.

De ziekmeldingsfrequentie was 0,7.

Het percentage werd mede bepaald door één langdurig zieke.

Reflectie

Het kwaliteitsinstrument WMK is samen met Prisma S(B)O ingevoerd en zorgt voor cyclische reflectie. Er is een planning van afname voor 4 jaren ingesteld. Tevredenheidsonderzoeken voor resp. ouders, leerlingen en medewerkers passen binnen de cyclus van dit kwaliteitsinstrument. Ook in 2017 is ingezet op het eigenaarschap van de kwaliteitskaarten. De ontwikkelteams analyseren de uitkomsten van de Quickscan en/of Schooldiagnose en zetten verbeteracties planmatig in. Daarnaast is er een start gemaakt met de invoering van het kwaliteitssysteem, conform beleid.

In de gesprekscyclus is gerichte aandacht voor reflectie, die voor leerkrachten een plaats moet krijgen in het bekwaamheidsdossier. Alle beleid is gericht op het ontwikkelen van een professionele cultuur. In augustus 2017 is het HR systeem MOOI gestart.

Doelen

Algemeen gesproken is de doelstelling dat het onderwijs dat op de Spanker gegeven wordt een directe afgeleide is van de door de overheid vastgestelde kerndoelen VSO, dagbesteding en arbeid. Een uitwerking daarvan is te vinden in het Schoolplan 2015-2019.

Binnen de school wordt gewerkt vanuit het schoolplan met schoolondersteuningsplan en het daaruit volgend jaarplan.

In de ontwikkelteams wordt gewerkt aan de jaarlijks gestelde doelen.

Doelen zijn:

- voortdurende verbetering van de onderwijskundige kwaliteit
- datagestuurd denken en werken
- personeelsbeleid in lijn met de CAO en aansluitend bij de wet BIO
- ruimte bieden voor professionele ontwikkeling, zowel individueel als in teamverband
- het tot stand brengen en optimaliseren van VO/VSO verbinding/ samenwerking binnen regio Kampen
- organiseren en faciliteren van onderwijs-zorgarrangementen en zorg-onderwijsarrangementen
- inzetten op onderzoek als middel voor reflectie op meso niveau
- efficiënte organisatie en communicatie
- verfijning van het pedagogisch klimaat/sociale veiligheid

Belangrijke waarden zijn:

- erkenning van de unieke mogelijkheden van elke leerling
- een mild pedagogisch klimaat
- een lerende houding, gericht op groei in professioneel handelen

Prestaties

Prestaties worden via het leerlingvolgsysteem Doen-in elk half jaar gemeten, geregistreerd, geanalyseerd (individueel en op groepsniveau), gerapporteerd en besproken met de ouders. De prestaties worden gekoppeld aan de doelen en verwachtingen, mede op basis van het uitstroomprofiel en het ontwikkelperspectief. Vanuit het MT is gerichte aandacht voor opbrengstgericht werken. De school heeft er voor gekozen de leerlingen meer te betrekken bij hun eigen ontwikkeling. Dit vindt plaats door het gebruik van het leerling-volg-jezelf-systeem. Daarnaast zijn de onderwijskundige prestaties en arbeidsvaardigheden in kaart gebracht voor de schoolverlaters. De verhouding tussen intelligentieniveau en uitstroomprofielen zijn naar tevredenheid en kunnen worden beargumenteerd als deze afwijken.

Verband ontwikkeling in de omgeving en missie/visie

In de aanloop naar Passend Onderwijs is de samenwerking met REC de 4 Provinciën beëindigd. De directeuren van de betrokken scholen komen 4 keer per jaar bij elkaar om van elkaar te blijven leren en ontwikkelingen te bespreken. De toelating van leerlingen verloopt vanaf 01 augustus 2015 via het SWV 23.05 VO. De school stelt zich tegelijk actief op in de ontwikkelingen van

Flynth Audit B.V.

Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

25

17 MEI 2018

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Passend Onderwijs. De Spanker maakt onderdeel uit van het samenwerkingsverband 23.05 VO (Zwolle en omstreken). De bestuurder en de directeur zijn actief betrokken in verschillende werkgroepen van het samenwerkingsverband.

In de strategische visie streeft het bestuur naar het ontwikkelen in de richting van inclusief onderwijs.

Relatie missie/visie en strategische doelstellingen

In het verlengde van de vastgestelde strategisch visie is de directiestructuur zo ingericht dat SBO en SO onder één directeur vallen. Het VSO kent een eigen directeur. Binnen SWV 23.05 VO wordt in Kampen door de VO-scholen constructief meegedacht in het verminderen van het aantal doorverwijzingen, in het aanbieden van passende arrangementen en in het terugplaatsen van leerlingen.

De Spanker is onderdeel van het SWV 23.05 IJsselvecht. Er is samenwerking tussen de Spanker en het Almere College v.w.b. ondersteuningsvragen voor specifieke leerlingen.

Welke activiteiten gedaan om doelen te bereiken

Personeelsbeleid

Gesprekkencyclus: voortgangsgesprekken(2) en een beoordelingsgesprek(1) binnen 24 maanden

Kwaliteitsbeleid

WMK: cyclisch werken met jaarplannen per deelgebied

Kwaliteitssysteem: interne audits door kwaliteit werkgroep

Materieel beleid

Onderzoek is gestart naar juiste toekomstige huisvesting van VSO de Spanker, waarbij samenwerking met het VO uit Kampen leidend is. Het doel is dat per 1-1-2019 de Spanker naar verwachting zal verhuizen naar Marinus Postlaan 1a (in het gebouw Prisma)

Financieel beleid

Meerjarenbegroting is opgesteld

Ondersteuningsbeleid

Uitstroomprofiel c.q. ontwikkelperspectief per leerling is opgesteld

Scholing t.a.v. pedagogisch klimaat heeft plaatsgevonden

Jaarlijkse scholing Agressie Regulatie heeft plaatsgevonden

Onderwijskundig beleid

Inhoudelijke ontwikkelteams zijn per leergebied ingericht

Scholing Ivjs "Doen in" en ICT heeft plaatsgevonden

Verdere kwaliteitsontwikkeling van arbeidstoeleiding in het VSO

Identiteitsbeleid

Identiteit staat jaarlijks op de agenda

Externe contacten

In het jaar 2017 detacheerde de Stichting een orthopedagoog naar het SWV, een leerkracht naar stichting Philadelphia. Daarnaast werd er samengewerkt in arrangementen met Voortgezet onderwijs en zorg.

Flynth Audit B.V.

Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

17 MEI 2018

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Stg. voor PCSO en VSO voor
Kampen e.o.

Financieel jaarverslag 2017

Flynth Audit B.V.

Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

8-5-2018

17 MEI 2018

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Inhoudsopgave

Toelichting op onderdelen van het jaarverslag	Pagina
Bestuursverslag	0
Financiële kengetallen	29
Jaarrekening	
Balans per 31 december 2017	30
Staat van baten en lasten over 2017	32
Kasstroomoverzicht	33
Toelichting behorende tot de jaarrekening:	34
Grondslagen	34
Toelichting op de balans per 31 december 2017	36
Niet uit de balans blijvende verplichtingen	39
Gebeurtenissen na balansdatum	39
Model G, Overzicht doelsubsidies OCW	40
Toelichting op de staat van baten en lasten over 2017	41
Overzicht verbonden partijen	43
Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector	44
Bestemming van het resultaat	46
Gegevens over de rechtspersoon	47
Overige gegevens	
Controleverklaring	48

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

17 MEI 2018

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Financiële kengetallen

Aan de hand van de jaarrekening kunnen een aantal kengetallen en ratio's worden berekend die verder inzicht kunnen geven in de gevolgen van het gevoerde beleid over het boekjaar en waardoor het beeld uit de jaarrekening kan worden verduidelijkt.

<u>Kengetallen</u>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
<u>Rentabiliteit</u> <i>Exploitatieresultaat in een percentage van de totale baten.</i> De rentabiliteit geeft aan in hoeverre de inkomsten en uitgaven van een instelling elkaar in evenwicht houden.	-2%	2%
<u>Current ratio</u> <i>Verhouding vlottende activa en kortlopend vreemd vermogen.</i> Deze verhouding geeft aan in hoeverre de organisatie in staat is aan haar korte termijnverplichtingen te voldoen. Een waarde tussen de 1,5 en 2 is goed. Ligt de waarde boven de 1,5 dan is de organisatie in staat aan haar korte termijnverplichtingen te voldoen.	2,29	2,69
<u>Solvabiliteit 1</u> <i>Eigen vermogen in percentage van het totale vermogen</i>	66,6%	72,9%
<u>Solvabiliteit 2</u> <i>Eigen vermogen plus voorzieningen / totale passiva</i> De solvabiliteit geeft aan in hoeverre de organisatie in staat is aan haar lange termijnverplichtingen te voldoen. 25% a 50% wordt als goed aangemerkt. Is de waarde hoger dan 25% (solvabiliteit 1) dan is de organisatie in staat om aan haar lange termijn verplichtingen te voldoen. Bij solvabiliteit 2 wordt door het ministerie van OCW een signaleringswaarde gehanteerd van 30%.	68,2%	74,6%
<u>Weerstandsvermogen</u> <i>(Eigen vermogen minus Materiele vaste activa) / Totale baten</i> Het weerstandsvermogen geeft de vrije vermogensbuffer aan voor het opvangen van calamiteiten. Een percentage tussen de 5 en 20 procent wordt gezien als voldoende buffer.	16,9%	18,7%
Aantal leerlingen per teldatum 1-10 (t-1)	230	208
Gemiddeld aantal FTE (exclusief vervanging)	47,77	50,04
<u>Personeelskosten per FTE</u>	76.371	63.728

A.1.1 Balans per 31 december 2017

(na verwerking resultaatbestemming)

1.	Activa	31 december 2017	31 december 2016
1.2	Materiële vaste activa	439.585	498.483
1.3	Financiële vaste activa	16.100	27.300
	Totaal vaste activa	455.685	525.783
1.5	Vorderingen	253.384	211.005
1.7	Liquide middelen	970.436	933.732
	Totaal vlottende activa	1.223.821	1.144.737
	Totaal activa	1.679.506	1.670.520

17 MEI 2018

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

2.	Passiva	31 december 2017	31 december 2016
2.1	Eigen vermogen	1.118.590	1.217.890
2.2	Voorzieningen	26.042	27.548
2.4	Kortlopende schulden	534.873	425.082
	Totaal passiva	1.679.506	1.670.520

A.1.2 Staat van baten en lasten over 2017

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
3. Baten			
3.1 Rijksbijdrage OCW	3.375.967	3.202.151	3.326.054
3.2 Overige overheidsbijdragen	87.796	355.260	54.237
3.5 Overige baten	557.281	133.021	469.169
Totaal baten	4.021.044	3.690.432	3.849.460
4. Lasten			
4.1 Personeelslasten	3.514.422	3.154.781	3.189.250
4.2 Afschrijvingen	87.469	88.172	83.390
4.3 Huisvestingslasten	139.971	216.000	88.566
4.4 Overige lasten	379.582	191.850	402.201
Totaal lasten	4.121.444	3.650.803	3.763.407
Saldo baten en lasten	100.400-	39.628	86.053
5 Financiële baten en lasten	1.101	1.200	2.924
Netto resultaat	99.300-	40.828	88.977

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

17 MEI 2018

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

A.1.3 Kasstroomoverzicht

	2017	2016
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Resultaat voor financiële baten en lasten	100.400-	86.053
<i>Aanpassingen voor:</i>		
- Afschrijvingen	87.469	83.390
- Mutaties voorzieningen	1.506-	560-
<i>Veranderingen in vlottende middelen:</i>		
- Vorderingen	42.379-	24.281
- Kortlopende schulden	109.791	95.290
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties	<u>52.974</u>	<u>288.454</u>
Ontvangen interest	<u>1.101</u>	<u>2.924</u>
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	54.075	291.379
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
(Des)investeringen materiële vaste activa	28.571-	101.752-
(Des)investeringen financiële vaste activa	11.200	7.300-
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	<u>17.371-</u>	<u>109.052-</u>
Mutatie liquide middelen		
	36.704	182.326
Beginstand liquide middelen	933.732	751.406
Mutatie liquide middelen	<u>36.704</u>	<u>182.326</u>
Eindstand liquide middelen	<u>970.436</u>	<u>933.732</u>

Toelichting behorende tot de jaarrekening:

Grondslagen

De activiteiten van Stg. voor PCSO en VSO voor Kampen e.o. bestaan uit het geven van primair onderwijs.

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. In deze regeling is vastgesteld dat de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (in het bijzonder RJ 660 Onderwijsinstellingen) van toepassing zijn, met inachtneming van de daarin aangeduide uitzonderingen.

Voor zover niet anders is vermeld worden activa, voorzieningen en schulden opgenomen tegen de nominale waarde.

De genoemde bedragen, voorzover niet anders vermeld, zijn opgenomen in hele euro's.

Het kasstroomoverzicht is opgenomen volgens de indirecte methode. De toelichting vloeit voort uit de toelichting op de afzonderlijke posten in de jaarrekening en is daarom niet apart opgenomen.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname van het materieel vast actief.

De activeringsgrens is: € 3000,-

Het systeem van afschrijvingen is als volgt:

Gebouwen, bestaande uit:

- Gebouwen 5% van de aanschafwaarde
- Onderhoud 10% van de aanschafwaarde

Inventaris en apparatuur, bestaande uit:

- Inventaris 6% van de aanschafwaarde
- ICT 20% van de aanschafwaarde

Overige vaste bedrijfsmiddelen, bestaande uit:

- Onderwijsleerpakket 13% van de aanschafwaarde

Voor kosten onderhoud wordt de componentenbenadering toegepast. Indien deze kosten voor activering in aanmerking komen, worden deze geactiveerd en afgeschreven.

Financiële vaste activa

De leningen en vorderingen worden opgenomen tegen nominale waarde, onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen. De onder de financiële vaste activa opgenomen obligaties worden, voorzover ze worden aangehouden tot het einde van de looptijd, gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs of lagere marktwaarde. Obligaties die niet tot het einde van de looptijd worden aangehouden, worden gewaardeerd tegen marktwaarde. Aandelen worden gewaardeerd tegen marktwaarde.

Vorderingen

Bij eerste verwerking worden de vorderingen opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en de geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. De vorderingen worden verminderd met de noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van het bestuur. De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Algemene reserve

De Algemene reserve betreft een buffer ter waarborging van de continuïteit van het bevoegd gezag en wordt opgebouwd uit resultaatbestemming van overschotten die ontstaan uit het verschil tussen werkelijke baten en lasten.

Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserve privaats is gevormd uit resultaten uit voorgaande jaren vanuit de private geldstromen en middels het private resultaat over het onderhavige boekjaar.

Voorzieningen

Voorzieningen worden opgenomen tegen nominale waarde, met uitzondering van voorzieningen ter zake van personeel en soortgelijke verplichtingen. Deze worden opgenomen tegen de berekende contante waarde. Een voorziening wordt eerst gevormd als voldaan is aan de vereisten terzake van het vormen van voorzieningen.

De voorziening duurzame inzetbaarheid wordt gevormd op basis van de ingediende verlofplanning van een personeelslid. Op basis van deze planning wordt het verlofsaldo bepaald. Dit saldo wordt contant gemaakt tegen het geldende discontopercentage. Tot op heden worden er nog maar zeer beperkt verlofplanningen gemaakt op basis van de regeling duurzame inzetbaarheid. De voorziening wordt pas opgenomen als de verplichting betrouwbaar is te schatten.

De voorziening jubilea is opgenomen tegen de contante waarde van de toekomstige uitbetalingen en is afhankelijk van de ingeschatte blijfkans, gemiddelde salarisstijging en disconteringsvoet. De werkelijke jubilea-uitkeringen worden ten laste van deze voorziening gebracht.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Deze is gelijk aan de nominale waarde

Pensioenen

Er is één pensioenregeling. Dit betreft een Nederlandse regeling en wordt gefinancierd door afdrachten aan pensioenuitvoerder, te weten het bedrijfstakpensioenfonds ABP. Per ultimo boekjaar heeft dit pensioenfonds een dekkingsgraad van 101,5% (Beleidsdekkingsgraad). De pensioenverplichting wordt gewaardeerd volgens de "verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering". In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de staat van baten en lasten verantwoord. De stichting heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij ABP, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. De stichting heeft daarom de pensioenregeling verwerkt als een "verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering" en heeft alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Baten

Onder baten wordt verstaan de van overheidswege toegekende (normatieve) bijdrage OCW, overige OCW subsidies en (gemeentelijke) overheidsbijdragen, alsmede de van derden toegekende overige bijdragen. De baten worden toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben.

Lasten

De lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben. De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen. Verliezen die hun oorsprong vinden in het boekjaar worden in aanmerking genomen zodra deze voorzienbaar zijn.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

17 MEI 2018

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

A.1.4 Toelichting op de balans per 31 december 2017

1. Activa	Mutaties 2017									
	Aanschaf- waarde per 31 december 2016	Afschrijvingen tot en met 31 december 2016	Boekwaarde per 31 december 2016	Investerings	Desinves- teringen	Afschrijvingen desinvesteringen	Aanschaf- waarde per 31 december 2017	Afschrijvingen tot en met 31 december 2017	Boekwaarde per 31 december 2017	
1.2 Materiële vaste activa										
1.2.1 Gebouwen en terreinen	401.988	212.270-	189.719	-	-	33.585-	401.988	245.855-	156.134	
1.2.2 Inventaris en apparatuur	464.256	179.511-	284.746	22.679	0	47.675-	486.935	227.186-	259.749	
1.2.3 Overige vaste bedrijfs- middelen	65.736	41.718-	24.019	5.893	0-	6.209-	71.629	47.927-	23.703	
Materiële vaste activa	931.981	433.498-	498.483	28.571	0-	87.469-	960.552	520.967-	439.585	

Onder inventaris en apparatuur vallen de posten Meubilair, Technisch inventaris en ICT middelen.
Onder overige vaste bedrijfsmiddelen vallen investeringen in onderwijsteleerpakket en overige investeringen.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

17 MEI 2018

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

1.3 Financiële vaste activa

	Boekwaarde per 31 december 2016	Mutaties 2017			Boekwaarde per 31 december 2017
		Investe-ringen	Desinves- teringen	Resultaat	
1.3.7 Overige vorderingen	35.793	-	1.200-	-	34.593
uitgifte lening	10.000		10.000-		-
Voorziening wegens oninbaarheid	18.493-	-	-	-	18.493-
Totaal	27.300	-	11.200-	-	16.100

De boekwaarde op 31-12-2017 betreft een vordering op een personeelslid, hiervan is 1200,- kortlopend.
Deze wordt gepresenteerd onder de vorderingen 1.5

1.5 Vorderingen

	31 december 2017	31 december 2016
1.5.1 Debiteuren	35.696	20.810
1.5.2 Vorderingen OCW	190.573	170.014
De vordering OCW heeft betrekking op de overlopende posten vanuit de personele lumpsum, impulsgebieden en personeels- en arbeidsmarktbeleid.		
1.5.6 Overige overheden	-	984
<i>Overige overlopende activa</i>	22.083	15.957
<i>Vervangingsfonds</i>	3.832	2.039
<i>Kruisposten</i>	1.200	1.200
1.5.8 Overlopende activa	27.115	19.196
Totaal Vorderingen	253.384	211.004

De vorderingen hebben een looptijd korter dan 1 jaar.

1.7 Liquide middelen

	31 december 2017	31 december 2016
1.7.1 Kasmiddelen	-	-
1.7.2 Banken	970.436	933.732
	970.436	933.732

2.1 Eigen vermogen

	Boekwaarde per 31 december 2016	Mutaties 2017		Boekwaarde per 31 december 2017
		Bestemming resultaat	Overige mutaties	
2.1.1 Algemene reserve	1.206.468	91.795-	-	1.114.674
2.1.3 Bestemmingsreserve privaet	11.421	7.505-	-	3.917
	1.217.889	99.300-	-	1.118.590

De bestemmingsreserve privaet is gevormd uit resultaten uit voorgaande jaren vanuit de private geldstromen.

17 MEI 2018

betrekking heeft.

2.2 Voorzieningen

		Mutaties 2017						
		Boekwaarde per 31 december 2016	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Boekwaarde per 31 december 2017	Kortlopende deel < 1 jaar	Langlopende deel > 1 jaar
2.2.1	Personeel	27.548	4.187	5.693-	-	26.042	447	25.595
	<i>Jubilea</i>	22.548	4.187	5.693-	-	21.042	447	20.595
	<i>Overig personeel</i>	5.000	-	-	-	5.000	-	5.000
		27.548	4.187	5.693-	-	26.042	447	25.595

2.4 Kortlopende schulden

		31 december 2017	31 december 2016
2.4.3	Crediteuren	46.768	53.119
2.4.4	OCW Dit betreft het saldo van de afgelopen geoordeelde subsidies van OCW.	139.262	-
2.4.7.1	<i>Loonheffing</i>	120.095	129.102
2.4.7.3	<i>Premies sociale verzekeringen</i>	14.941	13.811
2.4.7	Totaal belastingen en premies sociale verzekeringen	135.036	142.913
2.4.8	Schulden terzake van pensioenen	34.386	30.061
2.4.9	Overige kortlopende schulden	10.296	29.467
2.4.10.4	<i>Vooruitontvangen termijnen OCW niet geoordeeld</i>	63.844	-
2.4.10.5	<i>Overlopende passiva m.b.t. vakantiegeld</i>	96.009	93.911
2.4.10.8	<i>Overlopende passiva algemeen</i>	9.272	75.610
2.4.10	Totaal overlopende passiva	169.124	169.521
Totaal kortlopende schulden		534.873	425.082

De kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan 1 jaar.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

17 MEI 2018

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

2.5 Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Er is een contract met Onderwijsbureau Meppel. Dit contract wordt periodiek verlengd.

De Stichting heeft voor kopieerwerk een contract afgesloten bij Ricoh met een looptijd van 36 maanden ingaande op 01-03-2015. De maandhuur is €2.100 met een meerprijs per afdruk.

Er loopt een energie contract bij Essent voor een bedrag van € 21.500,- per jaar

De huur van lesruimte bij Stichting Prisma bedraagt €181.500 per jaar.
Dit wordt jaarlijks stilzwijgend verlengd.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die van invloed zijn op de waardering van de in de balans getoonde posten of het resultaat.

Model G, Overzicht doelsubsidies OCW

De prestatie is ultimo verslagjaar conform de
subsidiebeschikking:

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

Omschrijving	Kenmerk	Datum	Totaalbedrag toewijzing (€)	Ontvangen in 2017	Geheel uitgevoerd en afgerond	Nog niet geheel afgerond
Subsidie voor studieverlof			76.548	76.548	X	
Subsidieregeling Teambeurs primair onderwijs - TEAM17024			139.262	139.262		X
			215.810	215.810		

De Subsidieregeling Teambeurs primair onderwijs - TEAM17024 is ten onrechte ontvangen en zal in 2018 worden terugbetaald.

G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule

G2-A Aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Kenmerk	Datum	Bedrag toewijzing (€)	Ontvangen t/m	2016	Lasten t/m	2016	Stand begin	2017	Ontvangen in	2017	Lasten in	2017	Te verrekenen
			-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	31-12-17

n.v.t.

G2-B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Kenmerk	Datum	Bedrag toewijzing (€)	Ontvangen t/m	2016	Lasten t/m	2016	Stand begin	2017	Ontvangen in	2017	Lasten in	2017	Stand ultimo
			-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	ultimo

n.v.t.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

17 MEI 2018

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Toelichting op de staat van baten en lasten over 2017

3 Baten

3.1 Rijksbijdragen OCW

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
3.1.1.1 Rijksbijdragen OCW	3.046.363	2.936.182	2.982.393
3.1.2.2 Niet geormerkte subsidies	109.273	97.969	109.463
Totaal rijksbijdragen via OCW	3.155.636	3.034.151	3.091.856
3.1.4 Rijksbijdragen via samenwerkingsverband	220.331	168.000	234.198
Totaal rijksbijdragen	3.375.967	3.202.151	3.326.054

3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
3.2.1 Gemeentelijke bijdragen en subsidies	10.608	11.500	12.320
3.2.2 Overige overheidsbijdragen	77.187	343.760	41.917
	87.796	355.260	54.237

3.5 Overige baten

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
3.5.1 Verhuur	3.090	-	1.479
3.5.2 Detachering personeel	139.842	120.121	131.891
3.5.4 Sponsoring	-	-	100
3.5.5 Ouderbijdragen	9.102	-	15.730
3.5.6 Overig	405.247	12.900	319.969
	557.281	133.021	469.169

4.1 Personele lasten

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
4.1.1.1 Bruto lonen en salarissen	2.270.297	2.258.647	2.169.043
4.1.1.2 Sociale lasten	520.142	517.473	495.263
4.1.1.3 Pensioenlasten	312.218	310.616	239.954
4.1.1 Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenen	3.102.657	3.086.735	2.904.260
4.1.2.1 Dotaties personele voorzieningen	4.187	-	2.321
4.1.2.2 Personeel niet in loondienst	301.747	60.600	203.277
4.1.2.3 Overig	119.019	106.575	110.544
4.1.2.4 Scholing/opleiding	68.412	47.500	63.786
4.1.2 Overige personele lasten	493.364	214.675	379.928
4.1.3 Af: Uitkeringen	81.600-	146.629-	94.938-
	3.514.422	3.154.781	3.189.250

Realisatie 2017	Realisatie 2016
--------------------	--------------------

Gemiddeld aantal FTE (exclusief vervanging)

48 50

17 MEI 2018

betrekking heeft.

4.2 Afschrijvingen

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
4.2.2.1	33.585	33.576	33.585
4.2.2.2	47.675	47.383	42.769
4.2.2.4	6.209	7.213	7.037
	87.469	88.172	83.390

4.3 Huisvestingslasten

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
4.3.1	105.776	180.500	50.456
4.3.3	3.617	5.000	8.926
4.3.4	23.541	20.000	23.073
4.3.5	1.693	-	1.603
4.3.6	2.300	8.500	2.229
4.3.8	3.045	2.000	2.279
	139.971	216.000	88.566

4.4 Overige lasten

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
4.4.1	188.110	103.100	217.359
4.4.2.1	16.674	22.750	31.438
4.4.2.2	71.445	53.500	76.588
4.4.2	88.119	76.250	108.026
4.4.4	103.353	12.500	76.816
	379.582	191.850	402.201

Uitsplitsing

4.4.1.1	Honorarium onderzoek jaarrekening	3.521	2.251
	Accountantslasten	3.521	2.251

Flynth Audit heeft voor de controle van de jaarrekening een mantelcontract afgesloten met Onderwijsbureau Meppel. Als gevolg hiervan factureert Flynth Audit aan Onderwijsbureau Meppel en niet rechtstreeks aan de afzonderlijke schoolbesturen, welke bij Onderwijsbureau Meppel zijn aangesloten. Onderwijsbureau Meppel brengt voor haar totale dienstverlening aan de afzonderlijke schoolbesturen een all-in vergoeding in rekening. Hierin zijn de kosten voor de controle van de jaarrekening opgenomen. Het bedrag dat in de jaarrekening is toegelicht aangaande de controle van de jaarrekening is gebaseerd op een interne calculatie van het totale budget van Flynth Audit, welke gebaseerd is op de omvang van het schoolbestuur ten opzichte van het totaal.

5 Financiële baten en lasten

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
5.1	1.101	1.200	2.924
	1.101	1.200	2.924

17 MEI 2018

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

A.1.7 Overzicht verbonden partijen

Overige verbonden partijen (minderheidsbelang en geen beslissende zeggenschap)

Naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteit
Prisma	Sichting	Kampen	4
Stichting VO2305	Sichting	Gemeente Zwolle	4

Code activiteiten: 1. contractonderwijs, 2. contractonderzoek, 3. onroerende zaken, 4. overige

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

17 MEI 2018

betrekking heeft.

17 MEI 2018

betrekking heeft.

Paraaf voor waarderingsdoeleinden:

A.1.8 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de Regeling bezoldiging topfunctionarissen OCW-sectoren die op Stg. voor PCSO en VSO voor Kampen e.o. van toepassing is.

Op grond van de WNT regelgeving is de klasseindeling B van toepassing. Bij deze klasseindeling geldt voor 2017 een bezoldigingsmaximum van € 118.000. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband. Voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt met ingang van 1 januari 2016 voor de eerste 12 kalendermaanden een afwijkende normering, zowel voor de duur van de opdracht als voor het uurtarief.

1. BEZOLDIGING TOPFUNCTIONARISSEN**1a. Leidingsgevende topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievulling (bedragen in €)**

Naam	H. van der Wal				
Functiegegevens					
Aanvang en einde functievulling 2017	Bestuurder	1/1-31/12			
Omvang dienstverband in FTE		0,4			
Gewezen topfunctionaris j/n		n			
(Fictieve) dienstbetrekking j/n		j			
Bezoldiging					
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		37.208			
Beloningen betaalbaar op termijn		5.951			
Subtotaal		43.159			
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum		47.200			
-/- Onverschuldigd betaald bedrag					
Totaal bezoldiging		43.159			
: Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan					
Gegevens 2016					
Aanvang en einde functievulling 2016		1/1-31/12			
Omvang dienstverband 2016 in FTE		0,4			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		36.956			
Beloningen betaalbaar op termijn		4.977			
Totaal bezoldiging 2016		41.933			

1b. Leidingsgevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12 (bedragen in €)

Dit onderdeel is dit jaar niet van toepassing voor Stg. voor PCSO en VSO voor Kampen e.o.

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen (bedragen in €)

Naam	H.R. Schaafsma	W.A. Visser	T. Schutte- Rijke	K.J. Voogd	H.F.E. van Dijkhorst
Funcitiegegevens	Voorzitter RVT 1/1-31/12	Lid RVT 1/1-31/12	Lid RVT 1/1-31/12	Lid RVT 1/1-31/12	Lid RVT 1/1-31/12
Aanvang en einde functievulling 2017					
Bezoldiging					
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	3.325	1.500	1.500	2.000	2.500
Beloningen betaalbaar op termijn	3.325	1.500	1.500	2.000	2.500
Subtotaal					
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 17.700	€ 11.800	€ 11.800	€ 11.800	€ 11.800
-/- Onverschuldigd betaald bedrag					
Totaal bezoldiging	3.325	1.500	1.500	2.000	2.500
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan					
Gegevens 2016					
Aanvang en einde functievulling 2016	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	3.325	900	1.200	2.000	2.500
Beloningen betaalbaar op termijn					
Totaal bezoldiging 2016	3.325	900	1.200	2.000	2.500

2. UITKERINGEN WEGENS BEÏNDIGING DIENSTVERBAND AAN TOPFUNCTIONARISSEN MET OF ZONDER DIENSTBETREKKING (bedragen in €)

Dit onderdeel is dit jaar niet van toepassing voor Stg. voor PCSO en VSO voor Kampen e.o.

3. OVERIGE RAPPORTAGEVERPLICHTINGEN OP GROND VAN DE WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekking die in 2017 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Flynth Audit B.V.
Gewaarmerkt als staat waarop onze
verklaring d.d.

17 MEI 2018

betrekking heeft.

Paraaf voor waarmerkdooelinden:

Bestemming van het resultaat

Het voorstel voor de resultaatbestemming is als volgt:

- € 91.795- wordt onttrokken aan de algemene reserve
- € 7.505- wordt onttrokken aan de bestemmingsreserve privaat

Ondertekening door bestuurders en toezichhouders

Bestuur:

- H.J. van der Wal

Toezichhouder:

- H.R. Schaafsma

- W.A. Visser

- H.F.E. van Dijkhorst

- K.J. Voogd

- M. Schutte- de Rijke

Gegevens over de rechtspersoon

Algemene gegevens

Bestuursnummer 86971
Naam instelling Stg. voor PCSO en VSO voor Kampen e.o.
KvK-nummer 41022035
Statutaire zetel Kampen
Adres Marinus Postlaan 1A
Postadres
Postcode 8264 PB
Plaats Kampen
Telefoon 038-3312427
E-mailadres administratie@sokampen.nl
Website www.sokampen.nl
Contactpersoon H. van der Wal
Telefoon 038-3312427
E-mailadres h.vanderwal@sokampen.nl

BRIN-nummers 02WY De Trimaran
05PZ-01 De Spanker
05PZ-00 De Schakel

Overige gegevens

Controleverklaring

